

Lahjoitus. Kaupunginvaltuusto päätti kiittolisena ottaa vastaan Hartwall Oy:n kaupungille lahjoittaman suihkukaivolaitteen,

joka sijoitettaisiin Töölönlahteen. Yhtiö täyttää kertomusvuonna 135 v ja on koko ajan toiminut Helsingissä (24.2. 145 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Helsingin kaupungin kiinteistölautakunnan johtosäännön muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kiinteistölautakunnan johtosäännön 2 §:n 7 kohdan. Muutos koski lupien myöntämistä tilapäisten ilmoitusten ym. kiinnittämiseen kaupungin omaisuuteen (8.12. 757 §).

Viranhaltijat. Valtuusto päätti perustaa 1.1.1972 lukien talo-osastolle yhden 8. pl:n toimistoapulaisen ja metsäosastolle yhden 19. pl:n metsätekniikon viran (9.6. 384 §).

Valtuusto päätti omasta puolestaan vahvistaa kaupunkimittausosaston 29. pl:n katu- korvausinsinöörin virkaan valitulle dipl.ins. Markku Pohjalle maksettavan sopimuspalkan 2 550 mk:ksi kuukaudelta 1.11.1971 lukien (10.11. 693 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Kiinteistöjen ostot. Kaupunginvaltuusto päätti, että kertomusvuonna ostetaan seuraavat kiinteistöt, tontit ja maa-alueet erinäisillä ehdoilla:

22. kaupunginosassa Tamro Oy:ltä Vallilan korttelin n:o 699 tontti n:o 6 rakennuksineen 3 600 000 mk:n kauppahinnasta (9.6. 402 §);

28. kaupunginosassa, sen jälkeen kun korttelin n:o 28052 varasto- ja korjaamotontin n:o 4 asemakaavan muutos n:o 6436 on vahvistettu tai kun lainvoimainen poikkeuslupa tontin rakentamiseen on myönnetty, rasituksesta vapaina

a) rva Hilja Kinnuselta ja teatterinjoht. Hilka Hämäläiseltä 1 275 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta Oulunkylän korttelin n:o 28066 tontti n:o 1 siten, että kauppahinnasta 400 000 mk suoritetaan kaupungin liikkeeseen laskemina obligaatioina ja 875 000 mk käteisellä sekä

b) Kiinteistö Oy Oulunkylä -nimiseltä yhtiöltä 104 300 mk:n käteishinnasta Oulunkylän korttelin n:o 28067 tontti n:o 1.

Kaikki 28. kaupunginosassa tehtäväksi päätetyt kaupat liittyivät Keskusosuusliike Hankkijan kanssa v. 1969 tehtyyn vuokrasopimukseen (5.5. 302 §).

Edelleen päätettiin

a) ostaa fil.lis. Touko Voutilaiselta ja hänen vaimoltaan Taimi Voutilaiselta sekä rak.mest. Toivo Huttuselta ja hänen vaimoltaan Leena Huttuselta korttelin n:o 28064 tontti n:o 3 rakennuksineen rasituksista vapaana 380 000 mk:n käteishinnasta ja

b) myydä samanaikaisesti fil.lis. Touko Voutilaiselle ja hänen vaimolleen Taimi Voutilaiselle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun korttelin n:o 28095 tontti n:o 8 32 970 mk:n käteishinnasta sekä

c) myydä samanaikaisesti rak.mest. Toivo Huttuselle ja hänen vaimolleen Leena Huttuselle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun korttelin n:o 28094 tontti n:o 6 40 893 mk:n käteishinnasta (23.6. 440 §);

a) ostaa autonkulj. Viking Ahlforsilta ym. korttelin n:o 28064 asuntotontti n:o 7 rakennuksineen rasituksista vapaana 196 000 mk:n käteishinnasta,

b) myydä korttelin n:o 28104 asuntotontti n:o 2 autonkulj. Viking Ahlforsille 34 500 mk:n käteishinnasta,

1. Kaupunginvaltuusto

c) ostaa Anna Heleniukselta korttelin n:o 28052 asuntotontti n:o 1 rakennuksineen rasituksista vapaana 91 000 mk:n käteishinnasta,

d) ostaa Kiinteistö Oy Oulunkylä -nimiseltä yhtiöltä korttelin n:o 28053 asunto- ja liiketalotontti n:o 1 rakennuksineen rasituksista vapaana 141 790 mk:n käteishinnasta sekä

e) ostaa Asunto Oy Torivoudintie 25 -nimiseltä yhtiöltä korttelin n:o 28053 asunto- ja liiketalotontti n:o 2 ja sillä oleva kesken-eräinen uudistalo rasituksista vapaana 429 165 mk:n käteishinnasta (8.12. 754 §).

Vielä päätettiin:

39. kaupunginosassa ostaa Suoja-Pirtti yhdistykseltä sen Siltämäkeen rakennuttama Sillanpirtin hoitokoti yht. 2 416 886 mk:n hinnasta kiinteistölautakunnan määräämin ehdoin (5.5. 303 §);

40. kaupunginosassa ostaa maanvilj. Artur Stellbergiltä rasituksista vapaina Suutarilan kylän tila Nyåker RN:o 1¹³⁸ ja saman kylän tilasta Petas RN:o 1¹⁴⁰ erillinen, n. 3.6 ha:n suuruinen palsta, joka rajoittuu Penttiläntiehen ja Keravanjokeen yht. 550 000 mk:n kauppahinnasta siten, että n. 200 000 mk suoritetaan kaupungin liikkeelle laskemina obliigaatioina ja loput n. 350 000 mk käteisellä (24.3. 226 §);

43. kaupunginosassa:

a) ostaa Kulutusosuuskuntien Keskusliitolta (KK) rasituksista vapaana korttelin n:o 43224 kerrostalotonttiin n:o 1 kuuluva 16 224,8 m²:n suuruinen määräala Herttoniemen kylässä sijaitsevasta tilasta Ströms RN:o 3⁵ tontinmittauksen n:o 70059 mukaisesti 1 020 000 mk:n käteishinnasta,

b) ostaa KK:lta rasituksista vapaana kaksi määräalaa, joihin kuuluu n. 4.75 ha vahvistetun asemakaavan mukaista puistoaluetta sekä venelaituri- ja veneiden säilytysaluetta sekä n. 1.64 ha vesialuetta Herttoniemen kylässä sijaitsevasta tilasta Ströms RN:o 3⁵ karttapiirroksen n:o 15418/NA 51 mukaisesti 244 000 mk:n käteishinnasta,

c) myydä KK:n toimesta perustettavalle kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiölle 880 000 mk:n käteishinnasta korttelin n:o 28307 kerrostalotontti n:o 1,

d) vuokrata KK:lta b) kohdassa mainitut määräalat niiden asemakaavan mukaisiin tar-koituksiin käytettäväksi kiinteistölautakun-
nan määräämästä ajankohdasta lukien kun-
nes ko. kohdassa edellytetty kauppakirja on
allekirjoitettu, kuitenkin kauintaan 1.4.1976
saakka 12 200 mk:n vuosivuokrasta (24.3.
223 §);

45. kaupunginosassa ostaa Lennart Ny-
manin perikunnalta n. 12 ha:n suuruinen,
karttapiirroksessa n:o 15734/NK 33/26.4.1971
ilmenevä alue Vartiokylässä 3 650 000 mk:n
kauppahinnasta, josta noin puolet suorite-
taan kaupungin liikkeeseen laskemina obli-
gaatioina ja puolet rahana kaupantekotilai-
suudessa (23.6. 441 §);

47. kaupunginosassa ostaa Rakennus
Oy:ltä kaksi yhteensä 43.58 ha:n suuruista
määräalaa Mellunkylän kylässä sijaitsevista
tiloista Uppby RN:o 2³, Sänkbacka RN:o 3⁸
ja Utby RN:o 3⁶¹ karttapiirroksen n:o
15327/NA 51 mukaisesti rasituksista vapaina
2 311 740 mk:n käteisellä suoritettavasta
kauppahinnasta (10.2. 103 §).

Mellunkylän erään alueen ostaminen, ks.
tonttien myynnit.

54. kaupunginosassa: Valtuusto päätti,
muuttaen v. 1969 Helsingin Sato Oy:n toi-
mesta perustettujen eräiden asunto-osake-
yhtiöiden kanssa tekemäänsä aluevaihtoa

a) ostaa Asunto Oy Satokuusikolta Vuo-
saaren kylässä sijaitsevan tilan Torpet RN:o
4⁷⁸ rasituksista vapaana 120 000 mk:n käteis-
hinnasta,

b) suorittaa Asunto Oy Satomeren kanssa
aluevaihdon, jossa yhtiö luovuttaa kaupun-
gille rasituksista vapaana Vuosaaren kylässä
sijaitsevan tilan Tallmo RN:o 4⁸⁹ sekä jossa
kaupunki luovuttaa yhtiölle Patolan kortte-
lin n:o 28305 asunto- ja myymälätontin n:o 6.
Yhtiö suorittaa kaupungille välirahana kätei-
sellä 230 000 mk (10.3. 184 §).

Edelleen päätettiin ostaa Sipoossa maanv. Nils Forsströmiltä 870 000 mk:n kauppahinnasta Gumbölen kylässä sijaitseva tila Mutars RN:o 1¹⁶ mm. siten, että

1) Myyjä pidättää itselleen tilasta kiinteistöviraston kaupunkimittaustalouden laittaman karttapiirroksen n:o 15741/NA 51 mukaisen, noin 15.6 ha:n suuruisen määräalan, jonka myyjä saa ostajaa enempää kuulematta erotuttaa itsenäiseksi tilaksi. Myyjä saa myös kiinnittyä erottamisoikeutensa myytyyn tilaan.

2) Kauppahinnasta suoritetaan noin 270 000 mk kaupungin 15.2.1970 liikkeeseen laskemina obligaatioina ja loput eli noin 600 000 mk rahana käteisellä.

3) Myytävää aluetta rasittavat myyjän ja jäljempänä mainittujen välillä allekirjoitetut seuraavat sopimukset ym.:

a) Valtion Polttoainokeskuksen kaksi metsänhakkuusopimusta, jotka koskevat n. 9 ha:n suuruisen metsäalueen puustoa ja jotka on allekirjoitettu 11.12.1970.

b) Östersundom Jaktförening -nimisen yhdistyksen kaksi metsästys- ja hirvenkaato-sopimusta, jotka on allekirjoitettu 1.1.1963 ja joiden voimassaoloaika päättyy 31.12.1972.

c) Lemminkäinen Oy:n 10.11.1970 allekirjoitettu ja 30.6.1971 päättyvä, n. 2 ha:n suuruisen suoaluetta koskeva läjitysalueen vuokrasopimus.

d) Lemminkäinen Oy:n 10.11.1970 allekirjoitettu ja 30.11.1972 päättyvä korvaussopimus, joka koskee n. 0.1 ha:n suuruisen, moottoritien varrella olevaa varastointitarkoitukseen luovutettua aluetta.

e) Lemminkäinen Oy:n 6.2.1970 allekirjoitettu rummun siirtoa koskeva sopimus lisäsopimuksineen.

f) Enso-Gutzeit Oy:n 21.12.1970 ja Osuuskunta Metsäliiton 22.2.1971 allekirjoitetut mittaustodistukset, jotka koskevat puutavaran varastointia.

4) Mainittujen sopimusten ym. mukaan suorittamatta olevat maksut maksetaan kau-

pantekopäivän jälkeisinä, sopimusten mukaisina määräaikoina kaupungille (23.6. 442 §).

Valtuusto päätti, muuttaen v. 1970 tekemänsä päätöstä teollisuuskiinteistön ostamisesta Herttoniemestä poliisilaitoksen ja kaupunginkirjaston tarpeita varten, että Icopal Oy:n kanssa sovitaan siltä ostetun teollisuuskorttelin n:o 43058 tonttia n:o 1 koskevan kaupan ehtojen muuttamisesta siten, että yhtiöllä on oikeus pitää käytössään olevalla tontilla sijaitsevan kivirakennuksen osa ja puinen varastorakennus hallinnassaan 30.6. 1972 saakka (15.12. 780 §).

Aluevaihdot. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan suorittamaan jäljempänä mainitut aluevaihdot erinäisillä ehdoilla:

Suomen valtion kanssa siten, että valtio luovuttaa kaupungille 8. kaupunginosan korttelin n:o 141 ns. Kasarmitontista n. 2.876 ha:n suuruisen maa-alueen ja n. 4.5 ha:n suuruisen vesialueen (osa Valmet Oy:n Katajanokan telakka-alueetta) karttapiirroksen n:o 15313/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa valtiolle 13. kaupunginosan korttelin n:o 401 tontin n:o 6 rakentamattoman, Töölön kylän Töölö-Tölö -nimiseen tilaan RN:o 1 kuuluvan 1 028.6 m²:n suuruisen määräalan (eduskuntatalon laajentamista varten). Vaihdoissa ei suoriteta välirahaa. Katajanokan maa- ja vesialuetta rasittaa Valmet Oy:lle kuuluva vuokraoikeus (27.1. 62 §);

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kanssa siten, että Haka luovuttaa kaupungille omistamastaan 10. kaupunginosan teollisuuskorttelin n:o 292 tontista n:o 6 asemakaavaa ja asemakaavan muutosta koskevassa piirustuksessa n:o 6481 Sörnäisten rantatie, Hakaniemenranta ja Haapaniemenkatu nimiseksi katualueiksi ynnä puistoalueeksi merkityt määräalat ja kaupunki luovuttaa saman piirustuksen mukaan laadittavien, kortteleita n:o 398 ja 399 koskevien tonttijakokarttojen mukaan mainittuihin kortteleihin kuuluvat,

1. Kaupunginvaltuusto

kaupungin omistamat maa- ja vesialueet. Aluevaihdoissa ei suoriteta välirahaa.

Samalla valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Helsingin Asuntokeskus-kunta Hakan kanssa korttelialueen ulkopuolisten eräiden kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta seuraavan sopimuksen:

Helsingin kaupunki (= kaupunki) toisena sopijapuolena sekä Helsingin Asuntokeskus-kunta Haka (= Haka) toisena sopijapuolena ovat tänään tehneet Helsingin kaupungin kymmenennen kaupunginosan korttelien n:o 398 ja 399 (entinen n:o 292) eli niin sanotun Merihakan uuden asuntoalueen kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta seuraavan sopimuksen:

1) Kaupunki ja Haka ovat kuun ... päivänä 19... allekirjoitetulla vaihtokirjalla sopineet, että Haka luovuttaa kaupungille uuden asemakaavan mukaisten Sörnäisten rantatien, Hakaniemenrannan ja Haapaniemenkadun liikenne- ja katualueet ynnä puistoalueen sekä saa korvaukseksi lisää kortteliin liittyviä maa- ja merialueita siten, että korttelin pinta-ala, alueen sisäpuolella oleva Haapaniemenkatu mukaan luettuna, pysyy samana.

2) Kaupunki rakentaa kustannuksellaan katu-, jalankulku- ja viemäriverkon liitekarttaan merkitylle rajalle siten, että ns. Merihakan alue voi liittyä näihin verkkoihin, sekä korttelin ulkopuolelle tulevan, liitekartasta ilmenevän rantakadun.

Suunnitelmien valmistuttua ja ennen kun-kin molempia osapuolia koskevan rakennus-työvaiheen alkamista tehdään kaupungin rakennusviraston ja Hakan kesken yksityiskohtia koskeva erillissopimus, jossa määritellään myös tarkemmat työrajat.

3) Kaupunki suorittaa kustannuksellaan liitekarttaan merkityn merialueen ruoppaus-ja täyttötöyt sekä rakentaa aluetta ympäröivän rantamuurin.

Suunnitelmien valmistuttua ja ennen kun-kin molempia osapuolia koskevan rakennus-työvaiheen alkamista tehdään kaupungin sa-

tamalaitoksen satamarakennusosaston ja Hakan kesken yksityiskohtia koskeva erillissopimus.

4) Haka vastaa kustannuksellaan liitekartasta tarkemmin ilmenevän alueen sisäisen kunnallistekniikan eli korttelin sisälle tehtävien katujen, jalankulkuteiden sekä viemärijohtojen rakentamisesta. Kadut ja jalankulkutiet rakennetaan kestopäällysteisiksi asianmukaisella tavalla hyväksyttyjen ja vahvistettujen piirustusten mukaisesti. Lisäksi Haka suorittaa omalla vastuualueellaan vesi-johtojen vaatimat kaivu-, perustus- ja täyttötöyt. Mikäli yleisiä viemäreitä rakennetaan tonttialueille, Haka sitoutuu hoitamaan tarvittavien rasitteiden perustamisen.

5) Rakennusviraston katurakennusosastolla on oikeus asettaa kunnallisteknillisiä töitä varten valvojat, joiden antamia ohjeita ja määräyksiä näissä töissä on noudatettava.

6) Tämän sopimuksen perusteella rakennettavat kadut luovutetaan heti niiden valmistuttua korvauksetta kaupungille esityksen tekemiseksi niiden yleiseen käyttöön otamisesta. Haka on kuitenkin vastuussa niistä siihen saakka, kunnes ne on maistraatin päätöksellä otettu yleiseen käyttöön.

Haapaniemenkadun tunneliosuuden normaaleista katujen käyttö- ja kunnossapitokustannuksista poikkeavat kustannukset kuuluvat ns. Merihakan kiinteistöjen suoritettaviksi.

7) Viemärit luovutetaan korvauksetta kaupungille yleiseen käyttöön otettaviksi, kun ne ovat valmistuneet sekä kun ne on rakennusviraston katurakennusosaston suorittamassa tarkastuksessa hyväksytty ja liitetty kaupungin viemäriverkkoon.

8) Alueella rakennettava lämmönjakeluverkko on otettava huomioon sekä kunnallisteknillisten töiden suunnittelussa että rakentamisessa. Tila- ja aluevarauksista johtoverkkoa ja mahdollista tilapäistä lämpöverkkoa varten on sovittava erikseen kaupungin sähkölaitoksen kaukolämpöosaston kanssa.

9) Haka tekee eri sopimuksen kaupungin

vesi- ja sähkölaitoksen kanssa alueelle tulevien vesi-, sähkö- ja kaukolämpöjohtojen vaatimien kaivuun-, perustus- ja täyttötöiden suorittamisesta.

10) Hakalla on oikeus käyttää alueelta tulevia louhinta- ja kaivuumassoja tässä sopimuksessa mainituissa kunnallisteknisissä töissä sekä tonttien tasauksessa. Muut täyttötöihin kelvolliset massat kuuluvat kaupungille ja Haka on velvollinen korvauksetta kuljettamaan massat kaupungin osoittamiin täyttökohteisiin Merihakan alueella.

11) Haka on vastuussa suorittamiensa töiden johdosta kaupungille tai kolmannelle henkilölle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

12) Kaupunki sitoutuu myöhemmin sovittavan aikataulun mukaisesti huolehtimaan siitä, että sen rakennettaviksi jäävät kadut, viemärit ja liittymismahdollisuudet sekä rantamuurit valmistuvat sitä mukaa kuin Merihakan alueen rakentaminen sitä edellyttää ja niin, etteivät ne aiheuta tarpeetonta haittaa tai vahinkoa rakentamiselle. Merihakan rakennustyöt pyritään aloittamaan keväällä 1971 ja koko alueen on suunniteltu valmistuvan vuoden 1975 loppuun mennessä. Tarkempi aikataulu työn suorittamisesta tehdään suunnitelmien valmistumisen ja rakennustyön edistymisen mukaisesti.

13) Haka suorittaa kaupungille Merihakan alueelta Sörnäisten rantatien ylitse Hakaniementorille johtavan jalankulkusillan suunnittelusta ja rakentamisesta sekä rantamuurin suunnittelusta, pohjatutkimuksista ja rakentamisesta 3 480 000 mk, joka erääntyy maksettavaksi kolmessa, 1 160 000 mk:n suuruisessa erässä seuraavasti: 1.6.1971, 1.6.1972 ja työn valmistuttua ja jonka kulloinkin maksamattomalle osalle lasketaan 1.6.1971 lukien 7 %:n vuotuinen korko.

14) Haka rahoittaa rantamuurin suunnittelun ja siihen liittyvän pohjatutkimuksen sekä rakentamisen, mikäli kaupungin talousarviossa ei varata määrärahaa tätä tarkoitusta varten, erikseen sovittavalla tavalla.

Tämä kustannus otetaan huomioon vähenyksenä Hakan maksuosuudesta.

15) Kaupungilla ei ole oikeutta periä korttelien n:o 398 ja 399 osalta rakennuslain mukaista korvausta kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista.

16) Tätä sopimusta on tehty kaksi samanaista kappaletta, toinen Helsingin kaupungille ja toinen Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle (24.2. 156 §).

Myöhemmin kaupunginvaltuusto päätti, että Merihakan alueen talokohtaisten väestönsuojien asemesta rakennetaan Hakanien metron työtunnelin yhteyteen yhteinen A-luokan kalliosuoja ja että Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalta peritään yhteissuojan rakentamiskustannuksiin korvauksia asuinhuoneistojen osalta 17 mk/m² sekä liike- ja konttorihuoneistojen osalta 42.50 mk/m², mitkä korvaukset erääntyvät maksettaviksi rakennuksen valmistuttua vesikattovaiheeseen. Väestönsuoja jää kaupungin omistukseen ja hallintoon (15.9. 557 §).

Vielä päätettiin suorittaa seuraavat aluevaihdot:

Helsingin Diakonissalaitoksen kanssa aluevaihto, jossa Diakonissalaitos luovuttaa kaupungille rasiuksista vapaana 11. kaupungin osan korttelin n:o 304 tontista n:o 1 n. 965 m²:n suuruisen, karttapiirrokseen n:o 16095/NA 51 merkityn alueen (katu- ja jalankulky. järjestelyjä varten) ja kaupunki luovuttaa Diakonissalaitokselle samaan karttapiirrokseen merkityn, n. 2 345 m²:n suuruisen alueen yleisten alueiden rekisteriin merkitystä alueesta Rö 1. Vaihdoissa ei suoriteta välirahaa (27.10. 657 §);

Rakennusliike Pekka Nyström Oy:n kanssa siten, että kaupunki luovuttaa yhtiölle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle Munkkiniemen kylän tilan Tomt 12 kv 217 RN:o 1²⁷², joka vahvistetussa asemakaavassa n:o 4480 on merkitty korttelin n:o 29055 tontiksi n:o 11 ja Rakennusliike Pekka Nyström Oy luovuttaa kaupungille rasiuksista vapaana Munkkiniemen kylän tilan Tomt 8 kv 60

1. Kaupunginvaltuusto

RN:o 1²⁵⁶, joka vahvistetussa asemakaavassa n:o 4480 on merkitty korttelin n:o 29060 tontiksi n:o 2. Rakennusliike maksaa kaupungille välirahaa 10 000 mk (21.4. 275 §);

Yhdistys opettajatarkoteja varten ry:n kanssa vaihto siten, että yhdistys luovuttaa kaupungille Malmin kylän tilasta n:o 45 RN:o 3³¹⁷ n. 213 m²:n suuruisen määräalan ja tilasta Sofieborg RN:o 7³⁵⁶ n. 94 m²:n suuruisen määräalan rasiuksista vapaina liitettäviksi Markkinatien ja Kirkonkyläntien katualueisiin ja kaupunki luovuttaa yhdistykselle Malmin kylän tilasta n:o 45 RN:o 3³¹⁷ omistamastaan määräalasta n. 149 m²:n suuruisen määräalan sekä tilasta n:o 91 RN:o 3³³⁰ n. 38 m²:n suuruisen määräalan liitettäväksi korttelin n:o 38118 tonttiin n:o 6. Kaupunki suorittaa välirahaa 9 500 mk (9.6. 403 §);

Asunto-oy Säästösärkän kanssa aluevaihto siten, että yhtiö luovuttaa kaupungille rasiuksista vapaina Tapanilan kylässä sijaitsevista tiloista Apollo RN:o 1⁴³⁵ 221.8 m²:n I. 308 A RN:o 1⁴⁴⁹ 285.1 m²:n, I. 308 B RN:o 1⁴⁵⁰ 324.8 m²:n ja I. 308a RN:o 1⁴⁴⁰ 317.9 m²:n suuruisen määräalan eli 21.4.1964 vahvistetussa asemakaavassa puistoksi merkityt määräalat ja kaupunki luovuttaa yhtiölle samassa kylässä sijaitsevista tiloista I. 251 RN:o 1⁴³⁶ 218.6 m²:n, Katu ja puisto RN:o 1⁴³⁷ 218.3 m²:n ja Innus RN:o 1⁴⁷⁹ 276.8 m²:n suuruisen määräalan eli tiloista korttelin n:o 39304 tonttiin n:o 10 merkityt määräalat tonttijakokartan n:o 3154 mukaisesti. Yhtiö maksaa välirahaa 40 500 mk (10.2. 101 §);

Anni Karjalaisen kanssa aluevaihto siten, että Karjalainen luovuttaa kaupungille rasiuksista vapaana Tapanilan kylässä sijaitsevan tilan Us 341 RN:o 6⁴⁷⁷ ja kaupunki luovuttaa Karjalaiselle n. 500 m²:n suuruisen määräalan Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta Fattiggården RN:o 7⁶²⁰, mikä määräala on asemakaavaehdotuksessa merkitty korttelin n:o 41100 tontiksi n:o 6. Kaupunki maksaa välirahaa 8 000 mk (10.2. 102 §);

Asunto-osakeyhtiö Jalokuusen kanssa

vaihto siten, että yhtiö luovuttaa kaupungille rasiuksista vapaana Vartiokylän kylässä sijaitsevasta tilasta T 49 K 4 RN:o 2⁶⁴ vahvistetussa asemakaavassa urheilualueeksi merkityn, n. 701 m²:n suuruisen määräalan kartta-piirroksen n:o 15533/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa yhtiölle vahvistetussa asemakaavassa korttelin n:o 45030 tonttiin n:o 6 kuuluvan, n. 375 m²:n suuruisen määräalan tilasta Yleisalueet RN:o 2⁷⁶⁹ sekä n. 243 m²:n suuruisen määräalan saman kylän tilojen RN:o 2³¹⁵ ja RN:o 2¹⁰⁸⁵ yhteisestä vesijättöalueesta tonttijakokartan n:o 3158 mukaisesti. Yhtiö maksaa kaupungille välirahaa 12 500 mk (24.3. 225 §);

Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten ev.lut. seurakuntien kanssa I Aluevaihto

A. Seurakunnat luovuttavat kaupungille rasiuksista vapaana Vartiokylässä sijaitsevat tilat Kaista RN:o 2¹⁰⁷², Helsingfors evangelisk-lutherska församlingars begravningsplats i Botby, Helsingin evankelisluterilaisten seurakuntien hautausmaa Botbyssä RN:o 2¹⁰⁷⁶ ja Kolmio RN:o 2¹⁰⁸⁴, tilan Uurna RN:o 1¹³⁶ Tullisaaren yksinäistaloa ja Haagan kylässä sijaitsevan tilan Tomt 1, kv. 42 RN:o 2²⁶² sekä 12. kaupunginosan (Alppilan) korttelin n:o 360 tontin n:o 17.

B. Kaupunki luovuttaa seurakunnille 11. kaupunginosan (Kallio) korttelin n:o 308 tontit n:o 2 ja 6, Jakomäen korttelin n:o 41217 tontin n:o 1, Maunulan asemakaavaehdotuksen n:o 6323 mukaisen korttelin n:o 28213 tontin n:o 1, Munkkivuoren korttelin n:o 30113 tontin n:o 5, Pohjois-Haagan korttelin n:o 29124 tontin n:o 1, Herttoniemen korttelin n:o 43123 tontin n:o 1, Kontulan korttelin n:o 47009 tontin n:o 1 ja korttelin n:o 47011 tontin n:o 2, yhteensä n. 4 750 m²:n suuruisen yhtenäisen määräalan Pihlajamäen korttelin n:o 38016 tontista n:o 1 ja Malmin kylässä sijaitsevasta tilasta Dal RN:o 6¹¹⁴ kaupunkimittausosastossa laadittavan karttapiirroksen mukaisesti, n. 8 000 m²:n suuruisen määräalan rakennuksiin Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta

Marielund RN:o 2¹⁴⁹, josta suurin osa on asemakaavan mukaista korttelin n:o 54080 tonttia n:o 1 kaupunkimittausosastossa laadittavan karttapiirroksen mukaisesti, yhteensä n. 1 200 m²:n suuruisen, yhtenäisen määräalan korttelin n:o 34115 tontin n:o 1 pohjois- ja koillispuolelta Pakilan kylässä sijaitsevista tiloista Murmästars RN:o 2⁵⁹ ja Erikas RN:o 1⁶ kaupunkimittausosastossa laadittavan karttapiirroksen mukaisesti, Haagan kylässä sijaitsevasta tilasta Backas RN:o 2⁸⁰⁵ korttelin n:o 29025 tonttiin n:o 2 merkityn 4.1 m²:n suuruisen määräalan tonttijakokartan n:o 980 mukaisesti, Pakilan kylässä sijaitsevasta tilasta Murmästars RN:o 2⁵⁹ korttelin n:o 34115 tonttiin n:o 1 merkityn, 135.1 m²:n suuruisen määräalan tonttijakokartan n:o 1645 mukaisesti ja Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta Bj.⁴ 35 RN:o 4³⁷ korttelin n:o 39017 tonttiin n:o 11 merkityn, 490.8 m²:n suuruisen määräalan tonttijakokartan n:o 1310 mukaisesti.

Vaihdossa ei suoriteta välirahaa.

Korttelin n:o 11308 tontille n:o 2 kuuluu rasitteena oikeus tonttien n:o 4 ja 3 kautta Toiselle linjalle menevän likavesiviemärin ja siihen kuuluvien laitteiden käyttämiseen samoin kuin oikeus tontin n:o 4 kautta Toiselle linjalle menevän sadevesiviemärin ja siihen kuuluvien laitteiden käyttämiseen sekä tontteja 2, 3 ja 4 koskee rasitteena sopimus, jonka mukaan tonteilla n:o 3 ja 4 on pysyvä oikeus ajotiehen tontin n:o 2 kautta. Korttelin n:o 11308 tonttia n:o 6 rasittaa seuraava rasite: »Tonteilla n:o 20 ja 22, jonka alue sisältyy tonttiin n:o 6, sopimus yhteisestä pihamaasta.»

II Esisopimus aluevaihdesta

A. Seurakunnat luovuttavat kaupungille rasiuksista vapaana Herttoniemen kylässä sijaitsevan tilan Fastholma RN:o 5³⁵

B. Kaupunki luovuttaa seurakunnille Vuosaaresta n. 10 ha:n suuruisen, uurnahautausmaaksi sopivan alueen.

Vaihdossa ei suoriteta välirahaa.

Vaihtokirja on allekirjoitettava neljän vuo-

den kuluessa esisopimuksen allekirjoittamisesta.

III Esisopimus aluevaihdesta

A. Seurakunnat luovuttavat kaupungille rasiuksista vapaana tilan Lesti RN:o 1¹⁰⁶ Suutarilan kylässä.

B. Kaupunki luovuttaa seurakunnille Siltamäestä asemakaavaehdotuksen n:o 6495 mukaisen korttelin n:o 40005 tontin n:o 6 (21.4. 274 §);

Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Varmen kanssa päätettiin suorittaa aluevaihto, jossa kaupunki luovuttaa Eläke-Varmalle Reimarlan korttelin n:o 46138 tonttiin n:o 9 asemakaavan muutoksessa n:o 6600 merkityn, n. 2 433.6 m²:n suuruisen alueen, joka alustavan tonttijaon mukaan muodostuu n. 249.9 m²:n suuruisesta osasta Konalan kylän tilaa Skyttas RN:o 3²⁴³ ja n. 2 183.7 m²:n suuruisesta osasta yleistä aluetta 46 K ja Eläke-Varma luovuttaa kaupungille yhteensä n. 6 940.3 m²:n suuruisen alueen, joka muodostuu 6 210.5 m²:n suuruisesta osasta Konalan kylän tilaa Spiken RN:o 3¹², 107.1 m²:n suuruisesta osasta tilaa S 25 RN:o 3⁹⁶, 244.8 m²:n suuruisesta osasta tilaa S 34 RN:o 3¹⁰⁵ ja 277.5 m²:n suuruisesta osasta tilaa 13 RN:o 3⁵⁹ sekä 100.4 m²:n suuruisesta osasta korttelin n:o 46133 tonttia n:o 8. Aluevaihto suoritetaan ilman välirahaa (15.12. 781 §);

Glorial Oy:n kanssa päätettiin tehdä aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille Pitäjänmäen korttelin n:o 46018 teollisuustontin n:o 2 ja kaupunki luovuttaa yhtiölle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Reimarlan asemakaavan muutoksen n:o 6666 mukaisen korttelin n:o 46117 kerrostalotontin n:o 12, jolle asemakaavan muutoksen mukaan saadaan rakentaa kolme kahdeksankerroksista asuintaloa, kerrosalaltaan yht. 10 050 m². Yhtiö suorittaa kaupungille välirahana 350 000 mk, summa tarkistetaan, jos tontin rakennusoikeus vahvistetussa asemakaavassa poikkeaa 287 huoneyksiköstä. Tar-

1. Kaupunginvaltuusto

kistus suoritetaan 3 700 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan (15.12. 782 §, ks. vuokraukset).

Aluevaihtojen suorittaminen Mellunkylässä, ks. tonttien myynnit.

Vielä päätettiin suorittaa seuraavat aluevaihdot:

Vuosaaren Liikekeskus Oy:n kanssa aluevaihto siten, että kaupunki luovuttaa yhtiölle Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Postlars RN:o 2¹⁴⁷ kaksi yht. 2 097.2 m²:n suuruista määräalaa karttapiirroksen n:o 16205/NA 51 mukaisesti ja yhtiö luovuttaa kaupungille rasiuksista vapaana 1 242.9 m²:n suuruisen määräalan samasta tilasta em. karttapiirroksen mukaisesti. Yhtiö suorittaa välirahaa 6 830 mk (24.11. 728 §);

Bostads Ab Remmargränd ja Bostads Ab Nordremmare nimisten asunto-osakeyhtiöiden kanssa aluevaihto, jossa yhtiöt luovuttavat kaupungille rasiuksista vapaina n. 2.3 ha:n suuruisen, Vuosaaren kumotun rakennuskaavan mukaisia kortteleita n:o 95, 96 ja 97 sekä korttelin n:o 93 rakennuspaikkaa n:o 3 vastaavan määräalan Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Henriksberg RN:o 1²²⁸ ja kaupunki luovuttaa yhtiölle korttelin n:o 28308 kerrostalotontit n:o 1 ja 2 tonttijakokartan n:o 3167 mukaisesti asuintalojen rakentamista varten. Yhtiöt suorittavat kaupungille välirahana 247 700 mk (24.3. 224 §);

Valmet Oy:n kanssa aluevaihto, jossa kaupunki luovuttaa yhtiölle Vuosaaren kylässä sijaitsevan, n. 40 ha:n suuruisen maa-alueen rakennuksineen ja n. 20 ha:n suuruisen vesialueen telakkatoimintaa varten myöhemmin laadittavan kaupunginhallituksen hyväksyttävän karttapiirroksen mukaisesti ja yhtiö luovuttaa kaupungille omistamansa, Katajanokalla sijaitsevan n. 0.6 ha:n suuruisen maa-alueen rakennuksineen. Yhtiö maksaa kaupungille välirahana 5 200 000 mk, joka on suoritettava viimeistään 31.12.1975, ellei toisin sovita (21.4. 276 §).

Vuosaari-Säätiön kanssa aluevaihto, jossa kaupunki luovuttaa säätiölle perustettavan

asunto-osakeyhtiön lukuun korttelin n:o 54061 tonttiin n:o 2 kuuluvat kaksi yhteensä n. 1 190 m²:n suuruista määräalaa Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Postlars RN:o 2¹⁴⁷ karttapiirroksen n:o 16094/NA 51 mukaisesti ja säätiö luovuttaa kaupungille n. 192 m²:n suuruisen määräalan samasta tilasta em. karttapiirroksen mukaisesti. Säätiö suorittaa välirahaa 41 600 mk (10.11. 688 §);

Asunto Oy Villaviola Bostads Ab, Asunto Oy Villadonna Bostads Ab, Asunto Oy Villatorre Bostads Ab, Asunto Oy Villasassi Bostads Ab, Asunto Oy Villasarda Bostads Ab, Asunto Oy Villadiana Bostads Ab, Asunto Oy Villanotta Bostads Ab, Asunto Oy Villaverde Bostads Ab, Asunto Oy Villamonte Bostads Ab, Asunto Oy Villaserra Bostads Ab, Asunto Oy Villavalle Bostads Ab, Asunto Oy Villaleini Bostads Ab ja Asunto Oy Villanna Bostads Ab nimisten asunto-osakeyhtiöiden, Aimo Kaliva ja Kumpp. -nimisen avoimen yhtiön sekä isänn. Aimo Kalivan kanssa aluevaihto, jossa em. yhtiöt ja em. henkilö luovuttavat kaupungille Sipoon kunnan Östersundomin kylässä sijaitsevan tilan Konungsberg RN:o 6²¹ ja tilaan Örnvik RN:o 2⁴⁶, tilaan RN:o 6²¹ rajoittuvan 15.8 ha:n suuruisen erillisen palstan ja kaupunki luovuttaa yhtiöille ja em. henkilölle perustettavien asunto-osakeyhtiöiden lukuun asuintalojen rakentamista varten korttelin n:o 30100 asuntotontit n:o 4 ja 6. Kaupunki suorittaa välirahana 110 000 mk välittömästi sen jälkeen, kun Munkkiniemen tonteille rakennettavat asuintalot ovat vesikatossa. Östersundomin kylän tiloja rasittaa Lemminkäinen Oy:lle 31.8.1972 saakka läjitystä varten vuokrattu, n. 0.85 ha:n suuruinen alue. Tilan RN:o 2⁴⁶ määräalaa rasittaa Etelä-Suomen Voima Oy:n oikeus pitää voimansiirtojohto ja muuntamorakennus ko. alueella (10.2. 100 §);

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kanssa aluevaihdesta tehtävä esisopimus, ks. kiinteistöjen myynnit.

Maanviljelijä Eino Vikkilän kanssa aluevaihto, jossa Vikkilä luovuttaa kaupungille rasiuksista vapaana Kosken Hl. kunnan Mieholan kylässä sijaitsevasta tilasta Vikkilä RN:o 7⁶ n. 1.5 ha:n suuruisen määrään Pääjänne-hanketta varten vesilaitoksen karttapiirroksen n:o 14 B mukaisesti ja kaupunki luovuttaa Vikkilälle samassa kylässä sijaitsevasta tilasta Rajala RN:o 7⁸ n. 1 ha:n suuruisen määrään saman karttapiirroksen mukaisesti. Väli rahaa ei vaihdossa suoriteta (24.2. 155 §);

Pankinkamreeri Helge Adolfssonin kanssa vaihto siten, että Adolfsson luovuttaa kaupungille Helsingin maalaiskunnan Sotungin kylässä sijaitsevan tilan Bisaträsk RN:o 4⁹ ja kaupunki luovuttaa Adolfssonille tai hänen toimestaan perustettavalle asunto-osakeyhtiölle korttelin n:o 30028 asuntotontin n:o 4. Adolfsson suorittaa väli rahaa 15 000 mk. Tilaa RN:o 4⁹ rasittaa Sottungsby Jaktförening -nimiselle yhdistykselle vuokrattu metsästysoikeus 1.3.1973 saakka (8.12. 755 §);

Asunto Oy Leirimäen, Asunto Oy Leirinuotion, Asunto Oy Leirikallion, Asunto Oy Leiripihan ja Asunto Oy Leiripuiston kanssa aluevaihto, jossa yhtiöt luovuttavat kaupungille rasiuksista vapaana Helsingin maalaiskunnan kylässä sijaitsevan tilan Länsimaa RN:o 1⁶¹ ja kaupunki luovuttaa yhtiöille 38. kaupunginosassa Rapakiventien ja Graniittitien varrella sijaitsevan, laadittavan asemakaavan muutoksen mukaisen kerrostalotontin, jonka rakennusoikeus vastaa n. 400 huoneyksikköä. Yhtiöt suorittavat väli rahaa 750 000 mk. Mikäli tontin huoneyksikköluku on suurempi tai pienempi kuin 400, tarkistetaan väli rahaa määrä 4 500 mk:n huoneyksikköhinnan mukaan (10.11. 689 §).

Helsingin Osuuskaupan kanssa 10.2.1960 tehdyn aluevaihdon tarkistamiseksi valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Helsingin Osuuskaupan kanssa luovutus sopimuksen, jonka mukaan Helsingin Osuuskauppa luovuttaa kaupungille korvauksetta karttapiirroksen n:o 15692/NA51 merkityn,

asemakaavassa Tuusulantien liikennealueeksi osoitetun n. 125 m²:n suuruisen määrään Pakilan kylässä olevasta tilasta Papula 20 RN:o 4¹¹⁴ sillä ehdolla, että kaupunki antaa tilaan kohdistuvan, erottamisoikeuden vaakuudeksi 27.9.1960 vahvistetun kiinnityksensä raueta eikä esitä vaatimuksia korttelin n:o 34079 tonttien n:o 17 ja 18 omistussuhteiden osalta (26.5. 350 §).

Valtuusto päätti, muuttaen 18.2.1970 tekemäänsä päätöstä aluevaihdon suorittamisesta valtion ja kaupungin välillä, joka koski mm. Ruskeasuon erästä maa-aluetta, oikeuttaa kiinteistölautakunnan jättämään vaihtokirjasta pois kaupungin velvollisuutta rakentaa Kytösuntie-nimistä katua koskevan ehdon (23.6. 439 §).

Tonttien myynti. Suomen Puhallintehdas Oy:lle päätettiin myydä Oulunkylän korttelin n:o 28177 yleisen rakennuksen tonteista n:o 1 ja 2 sekä niiden viereisestä puistoalueesta asemakaavan muutoksella muodostettava, n. 8 000–9 000 m²:n suuruinen liiketalotontti toimistotalon rakentamista varten 1 616 000 mk:n kauppahinnasta, josta 1 mmk oli suoritettava käteisellä ja loput 5 v:n kuluessa kaupantekopäivästä, kuitenkin viimeistään siten, kun tontti olisi täysin rakennettu. Maksamattomalle kauppahinnalle lasketaan 5 %:n suuruinen vuotuinen korko. Mikäli tontin huoneyksikköluku lopullisessa asemakaavan muutoksessa on suurempi tai pienempi kuin 175, tarkistetaan kauppahinta 8 000 mk:n huoneyksikköhinnan mukaan. Jos tontin autopaikkojen määrä on suurempi tai pienempi kuin 120, on kauppahinnan tarkistus 1 800 mk autopaikkaa kohti. Uudistalosta on sen pääosa, vähintään 4 000 m² rakennettava vesikattovaiheeseen 31.12.1973 mennessä. Ellei rakentamisvelvollisuutta ole täytetty 31.12.1973 mennessä, yhtiö suorittaa sen jälkeiseltä ajalta sopimussakkona 80 000 mk kultakin täydeltä puolelta vuodelta, kuitenkin enintään 800 000 mk, jollei kiinteistölautakunta myönnä poikkeusta velvoitteesta. Tonttia rasittaa sähkölaitokselle kuuluva oi-

1. Kaupunginvaltuusto

keus voimasiirtojohtoon pitämiseen alueella korvauksetta. Laitoksella on tarvittaessa oikeus pystyttää korvauksetta suurjännitepylväs johtokadun eteläpuolella olevalle tontin osalle. Uudisrakennukseen ei saa sijoittaa myymälöitä eikä muita liikehuoneistoja. Muut ehdot olivat tavanomaiset (26.5. 349 §).

Asunto Oy Maiju Lassilantie -nimiselle yhtiölle päätettiin myydä Pohjois-Haagan korttelin n:o 29145 kerrostalotontit n:o 1 ja 6 ynnä saman korttelin autopaikkatontit n:o 7, 8 ja 9, korttelin n:o 29146 autopaikkatontti n:o 3 sekä korttelin n:o 29148 autopaikkatontti 907 000 mk:n käteishinnasta mm. seuraavilla ehdoilla:

kerrostalotonteille tulevat talot on rakennettava valtion henkilökohtaisten asunto- ja lisälainojen turvin;

asunto-osakeyhtiön osakkaiksi on valittava henkilöitä, jotka täyttävät asuntolainan saannin edellytykset;

kaikki huoneistot on myytävä hinnoilla, jotka ovat asuntohallituksen vahvistamien luovutushintojen mukaisia;

yhtiö vastaa tonttien osalta ns. sisäisten kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta rakennusviraston ja Helsingin Asuntokeskus-kunta Hakan kesken erikseen tehtävän sopimuksen mukaisesti;

yhtiö korvaa tonttien asemakaavoituksesta aiheutuvat kustannukset 13 000 mk:lla, joka suoritetaan käteisellä kaupantekohetkellä;

tonteille tuleviin rakennuksiin ei saa sijoittaa myymälöitä eikä muita liikehuoneistoja;

yhtiö on velvollinen käyttämään aluetta varten rakennettavan yhteisen lämmityslaitoksen jakamaa lämpöä;

kaupungilla on oikeus korvauksetta rakentaa ja pitää korttelin n:o 29148 alueella viemäri ja vesijohto asemakaavan mukaisesti, yhtiö vastaa tontinmittauskustannuksista; mikäli yhtiö rikkoo kauppakirjan ehtoja, on se velvollinen suorittamaan kaupungille, paitsi vahingonkorvausta, sopimussakkoa yht. enintään 200 000 mk.

Samalla päätettiin Helsingin Asuntokeskus-kunta Hakan kanssa tehdä esisopimus aluevaihdon suorittamisesta siten, että Haka tai sen toimesta perustettava yhtiö luovuttaa kaupungille Helsingin maalaiskunnan Länsisalmen kylässä sijaitsevasta Westerkullanimisestä tilasta RN:o 7³⁹⁵ rasituksista vapaana n. 33 ha:n suuruisen, asuntokerrostalo- ja teollisuustonttialueeksi tarkoitettun määräalan tai vaihtoehtoisesti toisen rakennustarkoituksiin soveltuvan maa-alueen, jonka kaupunki hyväksyy vaihtokohteeksi ja kaupunki luovuttaa Hakalle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle samanaikaisesti Pohjois-Haagan kortteleista n:o 29144 ja 29145 kerrostalotontteja, joiden rakennusoikeus vastaa vähintään 400 huoneyksikköä, ja niihin liittyvät autopaikkatontit. Aluevaihto suoritetaan sen jälkeen, kun Helsingin maalaiskunnan kunnanvaltuusto on hyväksynyt em. Länsimäen maa-alueen kaavan tai kun vaihtoehtoisesti on sovittu toisen alueen luovuttamisesta kaupungille. Hakalle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle luovutettavat tontit rakennetaan ilman valtion lainaa ja niiden luovutushinta määrätään 4 200 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan. Tonttien saaja vastaa sisäisten kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta rakennusviraston kanssa erikseen tehtävän sopimuksen mukaisesti. Länsimäen asuntoalueen hinta määräytyy asuntoalueen osalta 2 300 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan ja teollisuustonttialueen osalta 12 mk:n suuruisen neliömetrihinnan mukaan. Alueen muu osa luovutetaan korvauksetta kaupungille. Haka asettaa Länsimäen alueen kaavan mahdollisen vahvistamatta jättämisen varalta toisen alueen luovuttamisen vakuudeksi kiinteistölautakunnan hyväksymän, pankin tai vakuutuslaitoksen antaman takuun, arvoltaan 2 mmk, joka on voimassa siihen saakka, kunnes sisäasiainministeriö on vahvistanut kaavan tai kunnes toisen alueen luovutuksesta on sovittu. Ellei kaava ole v:n

1974 loppuun mennessä vahvistettu tai ellei valtuusto ole hyväksynyt toista aluetta vaihtokohteeksi, Haka suorittaa kaupungin niin vaatiessa korvauksena 2 mmk kaupungille käteisellä (29.9. 572 §).

International Business Machines Oy:lle päätettiin myydä Munkkiniemen korttelin n:o 30096 yleisen rakennuksen tontista n:o 1 ja sen viereisestä puistoalueesta muodostettava uusi, n. 15 000 m²:n suuruinen liiketalo-tontti toimitalon rakentamista varten laadittavan asemakaavan ja tonttijaon muutoksen mukaisesti 9 030 000 mk:n suuruudesta hinnasta mm. seuraavilla ehdoilla: Hinnasta suoritetaan 6 020 000 mk käteisellä ja loput tontin toisen rakennusvaiheen alkaessa, kuitenkin 5 v:n kuluessa kaupantekopäivästä lukien. Maksamattomalle kauppahinnalle lasketaan 5 %:n suuruinen vuotuinen korko. Mikäli vahvistetussa asemakaavanmuutoksessa tontin huoneyksikköluku on suurempi tai pienempi kuin 860, tarkistetaan hinta 10 500 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan. Tarkistushinta on suoritettava 3 kk:n kuluessa asemakaavan muutoksen vahvistamisesta. Hinnasta on 212 000 mk korvausta tontin osuudesta kadun ja viemärin rakentamiskustannuksiin. Tontille on, ellei kaupunki myönnä pidennystä, 31.12.1975 mennessä rakennettava vesikattovaiheeseen vähintään 15 000 m² kerrosalaa käsittävä toimitalo. Muussa tapauksessa yhtiö on velvollinen suorittamaan kaupungille tämän jälkeiseltä ajalta sopimussakkona kultakin täydeltä puolelta vuodelta 150 000 mk, kuitenkin yht. enintään 3 mmk. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus joko osoittaa Suoja-Pirtille alkoholistien hoitokodiksi soveltuvat, nykyiseen hoitokotiin laajuudeltaan verrattavat tilat, tai ellei tämä ole mahdollista, ryhtyy sellaisiin toimenpiteisiin, että Helsingin kaupunki kiireesti rakentaa tai ryhtyy ylläpitä-

mään uutta, vähintään 30-paikkaista alkoholistien hoitokotia (26.5. 348 §).

Säveltäjän tekijänoikeustoimisto Teostolle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin myydä 855 000 mk:n hinnasta Lauttasaaren korttelin n:o 31011 tontti n:o 1 sillä ehdolla, että mikäli tontin rakennusoikeus asemakaavan muutoksessa tulee suuremmaksi tai pienemmäksi kuin 3 323 kerrosneliometriä, kauppahintaa tarkistetaan uuden pinta-alan mukaan 9 000 mk:n suuruista huoneyksikköhintaa perusteena käyttäen, sekä muuten kiinteistölautakunnan määräämillä ehdoilla (21.4. 273 §).

Valtuusto päätti, muuttaen 9.12.1970 tekemäänsä päätöstä Lauttasaareissa sijaitsevan tontin osan myymisestä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Kiinteistö Oy Särkiniementie 27 -nimiselle yhtiölle korttelin n:o 31112 tonttiin n:o 27 merkityn, 235.4 m²:n suuruisen määräalan Lauttasaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Lauttasaari RN:o 1⁶¹⁸ tonttijakokartan n:o 859 mukaisesti sillä ehdolla, että kauppa on tehtävä 31.12.1971 mennessä ja muutoin em. päätöksessä mainituin ehdoin (29.9. 571 §).

Oy Metallitoimi -nimiselle yhtiölle päätettiin myydä Malmin korttelin n:o 38172 tonttiin n:o 3 kuuluva n. 4 m²:n suuruinen määräala Malmin kylän tilasta Pehrs RN:o 1⁵⁹ sekä n. 336 m²:n suuruinen määräala yleisestä maantialueesta tonttijakokartan n:o 2758 mukaisesti 15 300 mk:n käteishinnasta. Myytävällä alueella olevaa tietä ei saada sulkea liikenteeltä ennen kuin tontin kohdalla oleva katu on rakennettu liikennöitävään kuntoon. Kaupungilla on myöhemmin oikeus periä tontin omistajalta rakennuslain mukainen korvaus kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista luovutettavan tontinosan osalta. Kauppa oli tehtävä 30.6.1972 mennessä (24.11. 726 §).

Dipl.ins. Esko Komoselle ja dipl.ins. Eero Yliselle päätettiin yhteisesti myydä Vartion kylän kylässä sijaitsevasta tilasta Vartio

1. Kaupunginvaltuusto

RN:o 2¹⁰⁸⁵ n. 303 m²:n suuruinen määräala 6 000 mk:n käteishinnasta karttapiirroksen n:o 16071/NA 51 mukaisesti. Kauppa oli tehtävä 1.3.1972 mennessä (13.10. 616 §).

A) Asunto Oy Saariseläntie 2 -nimiselle yhtiölle päätettiin myydä vahvistetussa asemakaavassa n:o 6335 korttelin n:o 47207 tonttiin n:o 2 merkitty, n. 778 m²:n suuruinen määräala Mellunkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Smedbacka RN:o 7² tonttijakokartan n:o 3056 mukaisesti 68 120 mk:n kauppahinnasta.

B) Asunto Oy Saariseläntie 4 -nimisen yhtiön kanssa päätettiin suorittaa aluevaihtositen, että yhtiö luovuttaa kaupungille korttelin n:o 47205 tontista n:o 4 n. 2 133 m²:n suuruisen alueen karttapiirroksen n:o 15868/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa yhtiölle vahvistetussa asemakaavassa n:o 6413 korttelin n:o 47231 tonttiin n:o 1 merkityt kaksi yhteensä n. 1 760 m²:n suuruista määräalaa Mellunkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Smedbacka RN:o 7² tonttijakokartan n:o 3170 mukaisesti. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahaa 19 080 mk.

C) Asunto Oy Saariseläntie 6 -nimisen yhtiön kanssa suorittaa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille korttelin n:o 47205 tontista n:o 3 n. 1 071 m²:n suuruisen alueen karttapiirroksen n:o 15869/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa yhtiölle vahvistetussa asemakaavassa n:o 6413 korttelin n:o 47205 tonttiin n:o 7 merkityn, n. 1 147 m²:n suuruisen määrään Mellunkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Smedbacka RN:o 7² tonttijakokartan n:o 3187 mukaisesti. Yhtiö suorittaa välirahaa kaupungille 35 280 mk.

D) ostaa Asunto Oy Saariseläntie 8 -nimiseltä yhtiöltä korttelin n:o 47205 tontista n:o 2 n. 1 397 m²:n suuruinen alue karttapiirroksen n:o 15870/NA 51 mukaisesti 97 520 mk:n kauppahinnasta.

E) suorittaa Asunto Oy Korvatunturintie 2 -nimisen yhtiön kanssa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille korttelin n:o 47203 tontista n:o 1 n. 85 m²:n suuruisen

alueen karttapiirroksen n:o 15871/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa yhtiölle vahvistetussa asemakaavassa n:o 6413 korttelin n:o 47203 tonttiin n:o 7 merkityt kaksi yhteensä n. 956 m²:n suuruista määräalaa Mellunkylän kylässä sijaitsevista tiloista Utby RN:o 3⁶¹ ja Vallinpelto RN:o 3¹¹³ tonttijakokartan n:o 3343 mukaisesti. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahaa 46 560 mk.

Alueet luovutetaan puolin ja toisin rasituksista vapaina. Alueiden omistusoikeus ja hallinta siirtyvät uudelle omistajalle luovutuskirjojen allekirjoitushetkellä. Maksettavat kauppahinnat ja välirahat suoritetaan käteisellä luovutuskirjojen allekirjoitushetkellä (1.9. 513 §).

Aamu Niesvaaralle ym. päätettiin myydä yhteisesti tai heidän toimestaan perustettavan yhtiön lukuun Laajasalon kylässä sijaitsevasta tilasta Degerögård RN:o 1¹⁰⁰⁹ sen n. 2 398 m²:n suuruinen alue, joka vahvistetussa asemakaavassa kuuluu korttelin n:o 49025 tonttiin n:o 4 kaupunkimittaosastossa laadittavan tonttijakokartan mukaisesti 115 000 mk:n suuruudesta käteishinnasta. Kauppa oli tehtävä 31.12.1971 mennessä (29.9. 573 §).

Asunto-oy Säästöniemelle päätettiin myydä Vuosaaren korttelin n:o 54084 tonttiin n:o 1 kuuluva n. 1 288 m²:n suuruinen alue Vuosaaren kylän tilasta Henriksberg RN:o 1²²⁸ tontinmittauksen n:o 71110 mukaisesti 12 900 mk:n käteishinnasta. Kauppa oli tehtävä 1.5.1972 mennessä (24.11. 727 §).

Salon kaupungille päätettiin myydä kaupungin Kauniaisten kaupunginosan korttelissa n:o 19 oleva 11 037.3 m²:n suuruinen tontti n:o 15 rakennuksineen 525 000 mk:n kauppahinnasta siten, että kauppahinnasta suoritetaan 125 000 mk käteisellä kaupan-tekohetkellä, 200 000 mk ennen 1.2.1972 ja 200 000 mk ennen 1.2.1973. Maksamattomalle kauppahinnalle suoritetaan 7 %:n vuotuinen korko. Kauppaan sisältyy tontilla olevissa entisissä sairaalarakennuksissa kaupantekohetkellä oleva irtaimisto. Tontin, ra-

kennusten ja irtaimiston omistus- ja hallinto-oikeus siirtyvät kaupantekohetkellä ostajalle (24.3. 222 §).

Muuttaen 11.4.1951 tekemäänsä päätöstä valtuusto päätti vapauttaa Renlund Oy:n kauppaehtojen 2 kohdassa tarkoitettusta henkilökunnan asuntojen rakentamisvelvollisuudesta Pitäjänmäen korttelin n:o 14 tontin n:o 11 osalta (10.11. 687 §).

Tonttien varaamisesta Lauttasaaresta vanhusten hoivakoteja varten tekivät vt Katajavuori ym. v. 1970 aloitteen, jossa huomautettiin, että Lauttasaaresta ei vielä kukaan aloitteista huolimatta ollut varattu tonttia vanhusten hoivakotia varten. Kun kaupunki v. 1969 osti Lauttasaaresta 9 julkisen rakennuksen tonttia, olisi kaupunginhallitusta kehotettava kiireellisesti varamaan tontti tai useampia vanhusten hoivakoteja varten. Lauttasaassa asuu 65 v täyttäneitä jo yli 1 700, jotka eivät enää kauan pysty itse huolehtimaan toiminnoistaan. Huoltolautakunta, vanhainkotikomitea, kiinteistölautakunta ja kaupunkisuunnittelulautakunta puolsivat aloitteessa tehtyä esitystä. Kaupunginhallitus ilmoitti 8.2.1971 päättäneensä varata 31.12. 1971 saakka Lauttasaaren Säätiölle Lauttasaaren korttelin n:o 31002 tontit n:o 1 ja 2 vanhusten asuntolan rakentamista varten sillä ehdolla, että rakennettavat asunnot käytetään yksinomaan helsinkiläisten vanhusten hyväksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.2. 168 §).

*Kiinteän omaisuuden vuokra-
ja muuta nautintaoikeutta
koskevat asiat*

Tonttien vuokraaminen eri tarkoituksiin. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan jäljempänä mainitut tontit eräillä ehdoilla seuraaville yhtiöille ym.:

28. kaupunginosan korttelin n:o 28052 varasto- ja korjaamorakennusten tontti n:o 4 Keskusosuusliike Hankkijalle ajaksi 1.7. 1971–31.12.2030. Vuotuinen vuokramaksu, joka on maksettava vuosineljänneksittäin, on 31.3.1973 saakka 261 308 mk. 1.4.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 112 149 mk vuodelta ja perusindeksinä pistelukua 100. Vuokraa korotetaan tai alennetaan kunkin vuoden toisen neljänneksen alusta seuraavan vuoden ensimmäisen neljänneksen loppuun niin monella täydellä kymmenellä prosentilla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi poikkeaa täysinä kymmeninä prosentteina perusindeksistä. Indeksien muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet. Ellei korttelin n:o 28052 toimitotalotonttia n:o 3 koskevan vuokrasopimuksen mukainen vuokra-aika ole alkanut ennen 1.7.1976, kaupungilla on oikeus korottaa vuosivuokra kaksinkertaiseksi mainitusta päivästä lukien. Tonttia rasittaa Imatran Voima Oy:n rajoitettu käyttöoikeus suurjännitejohdon pitämiseen (10.11. 690 §);

Sokeain Ystävät yhdistykselle päätettiin vuokrata korttelin n:o 28226 yleisen rakennuksen tontti n:o 4 sokeille tarkoitettujen suojaotyöpaikkojen rakentamista varten kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2001 saakka. Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosittain kesäkuun kulessa on maksettava rahatoimistoon, on 31.12.1972 saakka 7 488 mk. 1.1.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 3 120 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Vuokrasta peritään kuitenkin vain 25 % edellyttäen, että vähintään 50 % niistä sokeista, joita suoja-

1. Kaupunginvaltuusto

työkeskukseen otetaan, on helsinkiläisiä. Muut ehdot ovat tavanmukaiset (10.11. 691 §);

29. kaupunginosan yhdistettyjen liike- ja asutokerrostalojen korttelin n:o 29051 tontti n:o 5 vuokrattiin Kiinteistö Oy Jäänmurtajalle asuntolainoitettavan työsuhdevuokratalon rakentamista varten ajaksi 1.10.1971–31.12.2035. Vuotuinen vuokramaksu, joka on vuosittain suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1972 saakka 4 600 mk. 1.1.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951=100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 2 000 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Rakennustyöt oli aloitettava 1.9.–30.11. Muut ehdot olivat samat kuin edellä (29.9. 574 §);

Vielä päätettiin vuokrata:

A) Kiinteistö Oy Pakkalantielle asemakaavan mukaiset korttelin n:o 29146 yhdistetyn liike- ja asutokerrostalon tontti n:o 8, asutokerrostalon tontti n:o 5 samoin kuin autopaikkatontit n:o 2 ja 6 sekä korttelin n:o 29145 yleisen rakennuksen tontti n:o 12,

B) Asunto Oy Teuvo Pakkalantie 12 -nimiselle yhtiölle asemakaavan mukaiset korttelin n:o 29145 asutokerrostalotontti n:o 11 ja korttelin n:o 29146 autopaikkatontti n:o 4 sekä

C) Asunto Oy Maria Jotunintie 14 -nimiselle yhtiölle asemakaavan mukaisen korttelin n:o 29144 asutokerrostalotontti n:o 6.

Vuokrauskausi alkaa 1.10.1971 ja päättyy 31.12.2035. Vuosivuokra, joka on maksettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1972 saakka Kiinteistö Oy Pakkalantien osalta 112 399 mk, Asunto Oy Teuvo Pakkalantien 12 osalta 58 724 mk ja Asunto Oy Maria Jotunintien 14 osalta 17 296 mk. 1.1.1973 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951=100», siten että perusvuosivuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään vastaavasti 48 869 mk, 25 532 mk ja 7 520 mk sekä perusindeksinä pistelukua

100. Korttelin n:o 29145 tontille n:o 12 on rakennettava n. 600 m²:n suuruiset huone-tilat lastentarha- ja seimitoimintaa varten. Lasten päivähoitolaitoksen tarpeisiin on varattava riittävän suuri leikkipiha (29.9. 575 §).

Asunto Oy Maria Jotunintie 14 -nimiselle yhtiölle päätettiin vuokrata korttelin n:o 29145 autopaikkatontti n:o 10 ajaksi 1.1.1972–31.12.2035. Vuotuinen vuokramaksu on suoritettava kesäkuun kuluessa ja on se 31.12.1972 saakka 346 mk. 1.1.1973 lukien vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951=100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 150 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Muut ehdot olivat tavanmukaiset (10.11. 692 §).

41. kaupunginosan korttelin n:o 41221 tontti n:o 1 Rakennus Oy:n toimesta perustetulle Asunto Oy Jakometsälle valtion talokohtaisen asuntolainan turvin rakennettavia asuintaloja varten ajaksi 1.1.1971–31.12.2035, sen jälkeen kun Rakennus Oy on myynyt kaupungille Mellunkylän alueella sijaitsevat 43.58 ha:n suuruiset määräalat. Vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1971 saakka 34 650 mk. 1.1.1972 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951=100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 15 750 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Tontille rakennettavista asunnoista on 2/3 luovutettava kaupungin määräämille asunnontarvitsijoille.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan korttelin n:o 41221 tontin n:o 2 sekä korttelin n:o 41224 tontit n:o 1 ja 2 elinkustannusindeksin »lokakuu 1951=100» pistelukua 100 vastaavasta 1 000 mk:n huoneyksikköhinnan mukaisesta vuokrasta 31.12.2035 saakka ja noudattaen muutoin soveltuvin osin korttelin 41221 tontin n:o 1 vuokrausehtoja (10.2. 104 §);

43. kaupungin korttelinosan n:o 43067 tontin n:o 3 pohjoisosasta ja sen viereisestä liikennealueesta muodostettava, n. 12 000 m²:n suuruinen tontti Puukonttori Oy:lle teollisuus- ja varastorakennusten rakentamista varten kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2000 saakka sen jälkeen, kun korttelin n:o 43067 asemakaavan muutos on hyväksytty. Vuosivuokra on 31.3.1972 saakka 84 000 mk; 1.4.1972 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951=100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa on pidettävä 36 000 mk/v sekä perusindeksinä pistelukua 100. Mikäli tontin lopullinen pinta-ala tonttijaon muutoksen mukaan on suurempi tai pienempi kuin 12 000 m², korotetaan tai alennetaan alkuvuosivuokraa 7 mk:lla ja perusvuokraa vastaavasti 3 mk:lla neliömetriltä. Tontille on rakennettava 31.12.1974 mennessä vesikattovaiheeseen teollisuus- ja varastorakennus, jonka kerrosala on vähintään 4 000 m² (9.6. 404 §);

Korttelin n:o 43066 tontti n:o 5 tonttijakokartan n:o 1022 mukaisesti Kirjateollisuus-asioimisto Oy:lle teollisuus- ja varastorakennuksen rakentamista varten 31.12.2000 saakka siten, että kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan. Vuotuinen vuosineljänneksittäin maksettava vuokramaksu on 31.3.1972 saakka 35 420 mk. 1.4.1972 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä »lokakuu 1951=100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 15 400 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Tontille on 31.12.1974 mennessä rakennettava vesikattovaiheeseen kerrosalaltaan vähintään 4 000 m²:n suuruinen teollisuus- ja varastorakennus (1.9. 514 §);

Korttelin n:o 43139 tontti n:o 3 Kiinteistö Oy Hiihtäjätie 2 -nimiselle yhtiölle valtion lainan turvin rakennettavaa vuokrataloa varten siten, että kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan, joka

päätyy 31.12.2035. Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosittain on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1971 saakka 13 616 mk. 1.1.1972 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951=100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 5 920 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksien muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet. Tontille tulevaan rakennukseen on asennettava kaasuliedet (9.6. 405 §);

Myllypuron korttelin n:o 45154 tontti n:o 3 perustettavalle Helsingin ateljeetalosäätiölle Helsingin taiteilijaseuran ateljeetaloa varten 31.12.2025 saakka siten, että kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan. Vuosivuokrana peritään taloudellisen kasvun turvaamisesta v. 1970 annetun lain (754/69) voimassaolon päättymiseen saakka 25 593 mk. Sen jälkeen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 11 633 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Mainitun lain voimassaoloaikana mahdollisesti tapahtunut indeksin muutosta ei kuitenkaan oteta huomioon. Vuokrasta peritään vain 1/4 siltä ajalta, jolloin rakennuksia käytetään yksinomaan helsinkiläisten taiteilijain asunto- ja ateljeetiloina. Kalliosuojan rakennuskustannuksia, yhteisen lämmityslaitoksen käyttämistä ja rakennustyössä käytettävää työvoimaa ym. koskevat ehdot olivat tavanomaiset (10.2. 105 §);

Reimaran korttelin n:o 46126 asuntotontti n:o 3 tonttijakokartan n:o 1119 mukaisesti hitsaaja Kalevi Salomaa ja hänen vaimolleen Verna Salomaa ajaksi 1.1.1971–31.12.2000 siten, että vuosivuokrana peritään em. lain päättymiseen saakka 2 024 mk, jonka jälkeen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä siten, että perusvuokrana pidetään 920 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Tontin rakennus-

1. Kaupunginvaltuusto

velvollisuutta koskevaa ehtoa lukuun ottamatta oli noudatettava kaupungin tavanomaisia asuntotonttien vuokraehtoja (13.1.28 §);

korttelin n:o 46128 asuntotontti n:o 5 tonttijakokartan n:o 1786 mukaisesti maanvilj. Aleksi Komsalle ym. asuntotarkoitukseen ajaksi 1.1.1971–31.12.2000 siten, että vuosisuokrana pidetään em. lain päättymiseen saakka 1 817 mk, jonka jälkeen perusuokrana pidetään 826 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100 (10.2. 106 §);

49. kaupunginosan Laajasalon kylässä sijaitsevasta tilasta Norrjollas RN:o 1⁸⁴⁰ asemakaavassa tarkemmin osoitettava, opeustointiaa palveleva yleisen rakennuksen tontti Suomen Kaupunkiliitolle opistorakennuksen ja siihen liittyvän asuntolan rakentamista varten ajaksi 1.10.1971–31.12.2060. Vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1971 saakka 28 600 mk. 1.1.1972 alkaen vuosisuokra riippuu elinkustannusindeksistä siten, että perusuokrana pidetään 13 000 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksien muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet. Mikäli tonttialueen huoneyksikköluku vahvistetussa asemakaavassa on suurempi tai pienempi kuin 200, tarkistetaan perusuokraa 65 mk:lla huoneyksikköä kohden. Vuokraa ei peritä siltä ajalta, kun aluetta käytetään Kaupunkiliiton koulutustarkoituksiin sekä kun kaupungin ja Kaupunkiliiton kesken tehtävä eri sopimus huonetilojen käyttämisestä kaupungin tarkoituksiin on voimassa. Alueelle on rakennettava vähintään 3 000 m²:n suuruinen opistorakennus vesikattovaiheeseen 31.12.1974 mennessä. Kaupunginhallituksella on oikeus nimetä yksi jäsen Kaupunkiliiton koulutusneuvostoon (15.9. 548 §);

Reimarlan asemakaavan muutoksen n:o 6666 mukaisen korttelin n:o 46117 myymälä- ja toimistotalotontti n:o 11 Glorial Oy:lle. Tontille saadaan muutoksen mukaan raken-

taa yksikerroksinen myymälärakennus ja kolmikerroksinen toimistorakennus kerrosalaltaan yht. 2 000 m² kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2030 saakka siten, että elinkustannusindeksiä 230 vastaava alkuvuosisuokra on 23 000 mk ja elinkustannusindeksiä 100 vastaava perusuosisuokra 10 000 mk. Talojen kerrosalasta saadaan käyttää myymälätarkoituksiin enintään puolet (15.12. 782 §, ks. aluenvaihdot).

Vuokrasopimusten muuttaminen. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan muuttamaan kaupungin ja Oy Metallikutomon kesken viimeksi v. 1966 tehtyä Ruskeasuon korttelissa n:o 727 olevaa aluetta koskevaa vuokrasopimusta siten, että aluetta saadaan käyttää vuokramiehen harjoittaman metallikutoteollisuuden varasto-, pakkaamo-, huolto- ja konttoritiloja varten kuitenkin niin, ettei konttoritilojen kerrosala saa olla enemmän kuin 350 m² (29.9. 576 §).

Etola Oy:n ja kaupungin välistä, v. 1970 allekirjoitettua vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että Etola Oy:lle vuokrataan Herttoniemen korttelin n:o 43012 liiketalo tontti n:o 15 aikaisemman saman korttelin tontin n:o 11 sijasta. Uudeksi perusvuosisuokraksi tulee 1.10.1971 lukien 14 717 mk. Tontin itärajan viereistä, n. 200 m²:n suurista tontinosaa saadaan asemakaavan muutoksen n:o 6611 mukaisesti käyttää yleistä jalankulkua varten ja tontinosa kunnostetaan vuokramiehen toimesta ja kustannuksella kestopäällysteiseksi jalankulkutieksi. Muut ehdot olivat samat kuin edellä (13.10. 615 §).

Vartiokylän Oppikouluyhdistyksen kanssa tehtyä vuokrasopimusta n:o 7784 päätettiin muuttaa siten, että sopimus koskee Vartiokylän korttelin n:o 45206 tontin n:o 3 asemesta tonttia n:o 4. Perusvuosisuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 1.1.1971 alkaen 21 000 mk (27.1. 61 §).

Vuokrasopimusten jatkaminen. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan pidentämään A. W. Liljeberg Oy:n vuokraoikeutta Tou-

kolan korttelin n:o 677 tonttiin n:o 2 ajaksi 1.1.1982–31.12.1996 mm. siten, että yhtiö vapauttaa kaupungin vapaaseen hallintaan 31.8.1971 mennessä vuokrasopimuksen mukaisesti n. 4 200 m²:n suuruisen, korttelissa n:o 678 sijaitsevan vuokra-alueensa. Tontin n:o 2 lisärakentamisessa on noudatettava asemakaavaosaston ohjeita siten, että Hämeentien mahdollinen leventäminen voidaan suorittaa. Tontin Hämeentien puoleista osaa ei saada käyttää jatkuvaan ulko-varastointiin 1.1.1973 jälkeen (24.2. 154 §).

Eräiden tontinvuokrien tarkistaminen. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan perimään Töölön Urheilutalosaatiölle vuokratun 15. kaupunginosan korttelin n:o 520 tontin n:o 4 perusvuokrasta 1.1.1971 lukien toistaiseksi 40 %:n suuruisen osuuden (10.2. 107 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin muuttamaan kaupungin ja Puotinharjun Puhos Oy:n välistä, v. 1970 muutettua Puotilan korttelin n:o 45071 tonttia n:o 2 koskevaa vuokrasopimusta siten, että vuosivuokrasta peritään 1.1.1971 lukien toistaiseksi 40 %, kuitenkin kauintaan toisen rakennusvaiheen aloittamiseen saakka sillä ehdolla, että kaupungilla on oikeus harkintansa mukaan, ilmoitettuaan siitä vuotta aikaisemmin, periä vuokra joko 40 %:n edellyttämää määrää suurempana tai täysimääräisenä (21.4. 277 §).

Kesäkahvilan rakentamisesta Arkadian puistikkoon tekivät vt Heilala ym. v. 1969 aloitteen, jossa huomautettiin, että helsinkiläisten ja kaupunkiin saapuvien vieraitten viihtyvyyttä silmälläpitäen tulisi kaupunkiin saada lisää ulkoilmakahviloita. Aloitteentekijät ehdottivat tutkittavaksi olisiko mahdollista aikaansaada kesäkahvila Mannerheimintien, Arkadiankadun ja Pohj. Rautatiekadun rajoittamaan puistikkoon, koska eräät yrittäjät olisivat valmiit omalla kustannuksellaan rakentamaan kahvion kaupungin hyväksymien piirustusten mukaan.

Kiinteistölautakunta totesi kesäkahvila-toiminnan lamaantuneen Helsingissä sotien

aikana, mutta lautakunta oli pyrkinyt elvyttämään sitä etsimällä alan yrittäjiä ja tarjoamalla sijoituspaikkoja tähän tarkoitukseen. Vaatimukseksi oli asetettu, että sijoituspaikat ovat maisemallisesti edustavia ja yleisön tavoitettavissa sekä ettei tiedossa ole asemakaavallisia järjestelyjä niiden pitempi-aikaista käyttöä varten. Kesätarjoilupaikkoja lautakunta oli myöntänyt toimivien ravintoloiden edustalle jalkakäytävillä ja katu-
jen puistokaistoille, mutta niissä tapauksissa merkitys oli rajoittunut vain katukuvan elvyttämiseen. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, ettei ollut olemassa estettä tilapäisen kesäkahvilan toiminnalle tarpeellisen alueen osoittamiseksi aloitteessa ehdotetulle paikalle. Kantakaupunkia koskeva puistojen ja viheralueiden inventointi oli tekeillä ja voitaisiin aloitteeseen liittyvä ulkoilmakahviloiden alustava osoittaminen kokonaisuunnitelmana irroittaa kiireelliseksi tehtäväksi, jolloin se on pohjana kiinteistöviraston luovuttaessa paikkoja yrittäjille. Kiinteistölautakunta päätti 20.4. vuokrata joht. Viljo Tikkaselle Arkadian puistikon alueen puistokahvilaa varten ajaksi 1.7.1971–31.12. 1973. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (27.10. 671 §).

Kauppahallit. Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1968 talousarvion pääomamenoihin oikeustalon suunnitteluun merkityn 100 000 mk:n suuruisen määrärahan Hakaniemen hallin perusparannus- ja muutostyön loppuun suorittamiseen (24.11. 731 §).

Kioskit. Valtuusto päätti muuttaa v. 1935 vahvistamiensa, kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavaa kauppaa ja muuta samantapaista ansiotoimintaa koskevien määräysten kohdan, joka koski myyntiaikaa, siten että kauppaa saatiin harjoittaa aikana 8.4.–17.10.1971 (24.3. 227 §, kunn. as.kok. n:o 53).

Samaten valtuusto päätti muuttaa em. määräysten 4 §:n 1 mom:n ensimmäisen kap-

1. Kaupunginvaltuusto

paleen 1 kohdan siten, että vuoden ympäri saatiin harjoittaa v. 1967 annetun terveydenhoitoasetuksen 55 §:ssä tarkoitettua myyntiä klo 19–3 sekä vapunpäivän ja uudenvuoden vastaisina öinä kiinteistölautakunnan harkinnan mukaan enintään klo 19–5. Samalla valtuusto päätti muuttaa v. 1964 tekemäänsä, Töölöntorin kioskirakennuksen myynti-kioskeissa sallittua myyntiä koskevaa päätöstään siten, että päätöksen 1 kohdassa mainitussa makkarakioskissa saadaan kiinteistölautakunnan määräysten mukaan harjoittaa em. pykälässä tarkoitettua myyntiä lautakunnan harkinnan mukaan klo 7–3 sekä vapunpäivän ja uudenvuoden vastaisina öinä kauintaan klo 5:een (8.12. 756 §, kunn. as. kok. n:o 206).

Maanmittaustoimitukset

Uskotuiksi miehiksi Helsingin kaupungin alueella suoritettavia maanmittaustoimituksia varten kolmivuotiskaudeksi 1971–1973 valittiin rak.mest. Leo Airusalo, tilanomist. Karl Blomqvist, asentaja Matti Kivistö, koneenhoit. Juho Kärkkäinen, maanvilj. Åke Lehtinen, liikemies Sven Liljeström, ent. puistotyöntekijä Edvard Lindqvist, ent. metallilevytt. Antti Nyman, agron. Hilikka Parvio ja maanvilj. Emil Österberg. Lääninhallitukselle päätettiin esittää, että uskotun miehen päiväpalkkioksi vahvistettaisiin 45 mk vähemmän kuin 6 t kestävän toimituksen osalta ja 8 mk jokaiselta tämän ylittävältä tunnilta sekä matkarahaksi valtion matkustussäännön mukainen korvaus (15.9. 547 §).

Turun maanjako-oikeuden jäseniksi v:iksi 1971–1975 valittiin isänn. Lars-Erik Lindberg, dipl.ins. Lauri Lius, agron. Kaarlo Oila, dipl.ins. Kurt Schreiber, Paavo Suninen ja Tauno Tirkkonen (24.2. 153 §).

Tontinmittaustaksan vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että maatalousministeriö oli 23.11.1970 vahvistanut päätöksen sen taksan

hyväksymisestä, jonka mukaan Helsingin kaupungille suoritetaan korvausta kaavoitusalueiden jakolain muuttamisesta annetun lain 137a §:ssä tarkoitetuista toimituksista ja tehtävistä (13.1. 17 §, v:n 1970 kunn.as. kok. n:o 147).

Asuntorakennustoiminta

Kaupungin asuntotuotanto-ohjelma vuosiksi 1971–1975. Kaupunginvaltuusto päätti,

1) että Helsingin kaupungin v:ksi 1971–1975 laadittu asuntotuotanto-ohjelma hyväksytään asunto-ohjelmatoimikunnan 5.10.1970 päivätyn mietinnön mukaisena kuitenkin siten, ettei Vartiosaarta kaavoiteta asuinvaan vapaa-ajanviettoalueeksi ja ettei ns. itäisen aluekeskuksen ja itäisen sairaalan suunnitelma muuta valtuuston hyväksymää metrolinjausta sekä ettei kaavoitustyö, joka tähtää asutuksen tiivistämiseen, pienennä viheralueita, ja

2) että kaupunginhallitusta kehoitetaan varaamaan ao. vuosien talousarvioehdotuksiinsa tarvittavat määrärahat ohjelman toteuttamisesta aiheutuvista, kaupungin suoritettaviksi tulevista tehtävistä johtuvia kustannuksia varten siten, että kunakin vuonna varataan talousarvioon asuntotuotantoon vähintään $\frac{1}{2}$ veroäyripenнин tuottoa vastaava summa.

Lisäksi valtuusto päätti hyväksyä seuraavan lisäponnen:

»Kaupunginvaltuusto toteaa, että 1–4-henkiset asuntokunnat käsittävät 90 % kaupungin asuntoa viime vuonna hakeneista asuntokunnista sekä että ainoastaan noin puolet tänä vuonna jaettavista asunnoista on enintään 2 huonetta ja keittiön käsittäviä tai sitä pienempiä asuntoja. Sen vuoksi Kaupunginvaltuusto kiinnittää kaupunginhallituksen huomiota pienasuntoihin kohdistuvaan suureen tarpeeseen sekä kehottaa kaupunginhallitusta kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin, jotta myös yksinäisten ja

pienien asuntokuntien asunnontarvetta voitaisiin oikeudenmukaisesti tyydyttää.» (27.1. 63 §, khn mtö n:o 1).

Valtuusto oikeutti asuntotuotantotoimikunnan käyttämään v:n 1971 talousarvioon pääomamenoihin vuokra-alueiden järjestelylain 9 §:n mukaista asuntorakennustoimintaa varten merkityn 1 mmk:n määrärahan asuntotuotantotoimikunnan kertomusvuoden rakennusohjelmien toteuttamiseen myönnettävien lainojen rahoitusta varten (13.10. 623 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v:n 1970 talousarvioon vuokra-alueiden järjestelylain 9 §:n mukaista asuntorakennustoimintaa varten merkityn 1 800 000 mk:n suuruisen määrärahan käyttötarkoitusta siten, että kaupunginhallitus oikeutettiin käyttämään määräraha Kiinteistö Oy Metsäpurontie 12 ja Kiinteistö Oy Metsäpurontie 13 nimisten yhtiöiden hankintakustannuksia varten myönnettävien lainojen rahoitukseen oikeuksin käyttää varoja rakennusaikaisena luottona (24.2. 162 §).

Pysyvän asunonäyttelyn järjestäminen. Osuuskunta Asuntomessut oli esittänyt, että olisi tarpeellista järjestää Helsingin seudun asuntorakennuskohteita esittelevä pysyvä näyttely. Osuuskunta tarjoutui toimimaan tällaisen Helsingin kaupungin, Helsingin maalaiskunnan, Espoon ja Kauniaisten alueella olevien asuntorakennuskohteiden näyttelyn järjestäjänä ja ylläpitäjänä. Näyttelytilat voitaisiin vuokrata Malminkatu 34:ään tulevasta talosta, joka valmistuisi elosyyskuussa 1971. Osuuskunnan tarkoituksena oli ensisijaisesti suunnitella em. kuntien yhteinen näyttely ja esitellä niiden lähivuosien asuntotuotantosuunnitelmat. Näyttelyn arkkitehtoonisesta suunnittelusta vastasi arkkitehti Olli Ruuskanen. Pysyvän näyttelyn rakentamis- ja ylläpitokustannukset puolivuotiskautena 1.7.–31.12.1971 oli laskettu 271 800 mk:ksi, mikä summa jaettaisiin mainittujen neljän kunnan kesken asukasluvun perusteella. Asuntotuotantotoimikunta puolsi kaupungin osallistumista järjestettävään

näyttelytoimintaan. Kaupunginhallitus totesi olevan ilmeistä, että näyttelykustannuksiin saataisiin valtion tukea, koska kaupunki ei yleensä ollut sisällyttänyt anomiinsa lainoihin hallintokuluja, joita Arava myös oli hyväksynyt lainoitettaviksi. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki osallistuu Osuuskunta Asuntomessut -nimisen osuuskunnan toimesta järjestettävään pysyvään asunonäyttelyyn (26.5. 339 §).

K a u p u n k i s u u n n i t t e l u

Kaupungin kehittämisen yleispäämäärän määrittämisestä koskeva asia päätettiin palauttaa kaupunginhallitukselle (29.9. 568 §).

Kaupungin asukkaiden sekä suunnittelijoiden ja hallintokuntien informaatiovuorovaikutuksen tehostamisesta v. 1969 tekemässään aloitteessa ehdottivat vt Heikkonen ym., että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sen seikan selvittämiseksi, miten kaupungin asukkaiden ja kaupungin suunnittelijoiden sekä muiden hallintokuntien keskinäistä informaatiovuorovaikutusta voitaisiin tehostaa niin, että kaupungin asukkaat entistä paremmin olisivat selvillä kaupungin suunnitteluun, kasvuun ja kehittämiseen sekä eri palveluksiin liittyvistä seikoista.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että kaupunkisuunnitteluvirastossa on tehostettu sisäistä suhdetoimintaa informoimalla henkilökuntaa ajankohtaisista suunnitteluun ym. liittyvistä kysymyksistä toimitamalla päivittäisiä lehtikatsauksia, jakamalla tiedotusmonisteita ja järjestämällä koulutusluonteisia elokuva- ja esitelmätilaisuuksia ym. Näitä tehtäviä suorittamaan on v:n 1969 alusta palkattu tiedotussihteeri. Ulospäin suuntautuvaa viestintää on hoidettu jakamalla lautakunnan esityslista lehdistölle ja tiedottamalla sille kokousten päätöksistä. Suurisuuntaisista suunnitelmista on julkiselle sanalle järjestetty tiedotustilaisuuksia ja

1. Kaupunginvaltuusto

annettu sen käyttöön kaupunkisuunnitteluviraston vuosittainen toimintasuunnitelma. Lisäksi on v:sta 1969 lukien kaupunginosayhdistyksille järjestetty tiedotustilaisuuksia. Paloheinän ja Malmin asukkaita mm. tiedusteltiin kirjeellisesti heidän mielipidettään alueen kaavoitukseen liittyvistä kysymyksistä.

Liikennelaitoksen lautakunta katsoi, että aloitteessa tarkoitettun informaation tehostaminen olisi aiheellista ja eduksi sekä kaupungin johdolle että sen asukkaille. Laitoskohtaisesti olisi tehostettava kaupungin asukkaisiin kohdistuvaa informaatiotoimintaa ja hallintokuntien keskinäistä informaatiovuorovaikutusta. Urheilu- ja ulkoilulautakunta esitti, että radion ja television välityksellä esitettäisiin viikottain jokin kysymys yleisölle tiedoksi ja keskusteltavaksi. Kiinteistölautakunta mainitsi, että kiinteistöjä koskeviin kysymyksiin tunnetaan julkisuudessa yleensä suurta mielenkiintoa. Suuri osa näistä kysymyksistä joutuu valtuuston käsiteltäväksi, jonka esityslistoilla asiat on selostettu varsin perusteellisesti esim. ostettavien maiden hintoja koskevalta osalta. Lautakunnan esityslistojen kautta välittyvä informaatio on kiinteistölautakunnan ja -viraston toimialaa koskeviin kysymyksiin nähden ollut erittäin tehokasta ja parempaa kuin monilla muilla aloilla. Myös kaupungin asuntopoliitikkaa on viime vuosina selostettu yhä julkisemmin. Lautakunta katsoi, että mahdollisista kustannuslisäyksistä huolimatta kaupungin olisi lisättävä informaatiotaan ja tiedotettava entistä tehokkaammin päätöksistä ja toiminnastaan esim. julkaisemalla säännöllisesti ilmestyvää tiedotuslehteä.

Kaupunginkanslian tiedotuspäällikkö toteasi, että tiedotustoimiston hoitama tiedottaminen tähtää pääasiallisesti helsinkiläisten ja muun kotimaisen yleisön informoimiseen kaupungin asioista. Välillinen informointi tapahtuu lehdistön ym. tiedotusvälineiden avulla. Toimiston suorittama Gallup-tutkimus osoitti, että n. 50–86 % Helsingin aamu-

lehtien lukijoista seuraa kaupunkia koskevaa aineistoa. Välillisen informoinnin lisäksi kaupunki harjoittaa varsin monipuolista välitöntä informointia mm. järjestämällä näyttelyjä, esitelmä- ja selostustilaisuuksia sekä elokuvaesityksiä. Kaupungin oman, säännöllisesti ilmestyvän ja asukkaille maksuttomasti jaettavan lehden perustamista tiedotuspäällikkö piti teholtaan ja vaikutukseltaan kyseenalaisena. Valtuusto katsoi eolausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 252 §).

Uusien aluerakennuskohteiden julkisten tilojen ohjelmointia ja suunnittelua varten valtuusto myönsi yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 100 000 mk, joka on v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin uusien vanhusten asuintalojen suunnittelua varten merkityn määrärahan säästö (13.10. 622 §).

Eräiden osayleiskaavojen hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi osalle 17. kaupunginosaa (Pasila) laaditun osayleiskaavan asemakaavaosaston 17.12.1970 päivätyn ja 13.5.1971 korjatun piirustuksen n:o 6547 mukaisena. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: »Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että asuntorakennustoimintaa olisi tällä alueella suunnitelmasta poiketen nopeutettava ja että nykyisen Pasilan vanhoissa taloissa asuville olisi pyrittävä varaamaan ensisijaisesti mahdollisuus siirtyä asumaan uusiin asuntotaloihin.» (23.6. 443 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Pohjois-Haagan eräitä alueita koskevan osayleiskaavan kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaosaston 4.2.1971 päivätyn ja 28.6.1971 korjatun piirustuksen n:o 2 mukaisena. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet: »Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin suunnitellun uuden Hämeenlinnan moottoritien päättämiseksi moottoritienä ennen kaupungin rajaa ja

korvaamiseksi Pohjois-Haagan ja Kannelmäen osayleiskaava-alueiden kohdalla esim. parannettavalla Vihdintiellä tai muulla väylällä.

Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että asemakaavaa laadittaessa varmistaudutaan siitä, että ulkoilureitti Pirkkolan urheilu- puistoon saadaan joustavaksi ja esteettömäksi.

Hyväksyessään Pohjois-Haagan osayleiskaavan kaupunginvaltuusto edellyttää, että asemakaavoituksen yhteydessä pyrittäisiin vielä selvittämään mahdollisuudet Kaupintien siirtämiseksi ratalinjan yhteyteen niiltä osin, kuin nämä liikenneväylät kulkevat yhdensuuntaisesti.» (15.9. 555 §, 29.9. 578 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Kannelmäen eräitä alueita koskevan osayleiskaavan kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaosaston 4.2.1971 päivätyn ja 20.7.1971 korjatun piirustuksen n:o 1 mukaisena (29.9. 579 §).

Kannelmäen osayleiskaava-alueen erästä osaa koskevan yhteistoimintasopimuksen tekeminen Helsingin yliopiston kanssa. Kiinteistölautakunnan ilmoituksen mukaan on Kannelmäen yleiskaavan alueella neljä maanomistajaa: valtio, Helsingin yliopisto, Osuusliike Elanto ja Helsingin kaupunki. Valtion ja yliopiston maat sijaitsevat keskeisellä paikalla alueen läpi suunniteltuun Martinlaakson rataa nähden. Näiden alueiden rakentaminen on tärkeä Haaga-Vantaa projektin toteuttamisen kannalta. Valtion ja kaupungin kesken ovat neuvottelut vireillä valtion omistaman maan vaihtamiseksi kaupungille. Samanaikaisesti pyritään varmistamaan yliopiston omistaman alueen rakentaminen laaditun aikataulun mukaisesti. Käytyjen neuvottelujen tuloksen mukaisesti kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Helsingin yliopiston kanssa seuraavan sopimuksen:

Yhteistoimintasopimus

Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston, joita jäljempänä kutsutaan kaupungiksi ja yliopistoksi, välillä on sovittu yliopiston omistaman, Helsingin kaupungin Etelä-Kaarelan kylässä sijaitsevan Minkomäki-nimisen tilan RN:o 10 alueen (n. 25 ha) kaavoittamisesta, rakentamisesta ja kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta seuraavaa:

1 §

Sopimus koskee sitä aluetta, joka on merkitty punaisella rajalla tämän sopimuksen liitteenä olevaan karttaan ja jota jäljempänä kutsutaan sopimusalueeksi.

2 §

Sopimusalueen asemakaavan ja tonttijaot laadituttaa kaupunki. Ensimmäisen rakennusvaiheen kaava pyritään laatimaan niin, että se voidaan jättää kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 31.1.1972 mennessä, jolleivät kaupungista riippumattomat syyt aiheuta viivästystä.

Valtuuston hyväksyttyä kaavan kaupunki suhtautuu periaatteessa myönteisesti poikkeuslupien myöntämiseen, mikäli rakentaminen tapahtuu kaavan mukaisesti.

Kaavaehdotuksen laatiminen ja muiden aluetta koskevien suunnitelmien tekeminen tapahtuu yhteistoiminnassa kaupungin ja yliopiston kesken.

Kaavaa laadittaessa pidetään alueen ohjeellisena, asumiseen käytettävien tonttien yhteenlaskettuna kerrosalana kaupunginvaltuuston hyväksymän osayleiskaavan mukaista kerrosalaa. Asumiseen käytettävänä tontteina pidetään sekä asuntotontteja että asunto- ja liikerakennusten tontteja.

3 §

Osuutenaan sopimusalueen asemakaavan ja tonttijakojen laatimisen kustannuksista korvaa yliopisto kaupungille 100 000 mark-

1. Kaupunginvaltuusto

kaa. Asemakaavoitukseen kuuluviksi katsotaan korttelisuunnitelman ja asemakaavan laatiminen sekä näiden edellyttämät pohjatutkimukset. Korvaus erääntyy maksettavaksi, kun koko sopimusalueella asemakaava on tullut voimaan.

4 §

Yliopisto rakentaa karttaan merkityillä vastuualueillaan asemakaavassa osoitetut kadut, katuaukiot, jalankulkutiet, torit, pysäköintialueet, -talot ja -tasot sekä viemärit lukuun ottamatta keskustan eritasoisia jalankulkujärjestelyjä.

Sopimusalueen sisäisen kunnallistekniikan rakentamisesta yliopiston vastuualueen ulkopuolella vastaa kaupunki.

Rakentaminen tapahtuu asianmukaisesti vahvistettujen ja hyväksytyjen suunnitelmien ja työselitysten mukaisesti.

Kaukolämpöjohtojen rakentamisvelvollisuus määräytyy siten kuin Helsingin kaupungin sähkölaitoksen »Kaukolämmön liittymis- ja lämmöntoimitusehdoissa» on määrätty.

Yliopisto suorittaa ja kustantaa vastuualueellaan yleiseen käyttöön luovutettavien vesijohtojen ja erilaisten kaapelien vaatimat kaivu-, perustus- ja täyttötyöt. Kiinteistöjen liityntäjohdot kustantaa yliopisto tavanomaisen käytännön mukaan kokonaan. Katujohdot rakentaa ja kustantaa kaupunki.

Kaupungilla on oikeus asettaa edellä mainittuja suunnittelu- ja rakennustöitä varten kustannuksellaan valvojat, joiden antamia ohjeita ja määräyksiä näissä töissä on noudatettava.

Rakentamisen ja suunnittelun aikataulusta sekä valvonnasta ynnä kunnallistekniikan ja talonrakennuksen järjestyksestä sekä valvonnasta on yliopiston sovittava kaupungin asianomaisten virastojen ja laitosten kanssa erikseen.

Kiinteistöjen liittymisjohtojen rakentamisessa yliopiston on noudatettava, mitä kau-

pungissa kiinteistönhaltijoihin nähden yleensä on voimassa.

5 §

Tämän sopimuksen perusteella yliopiston vastuualueelle yleiseen liikenteeseen rakennettavat kadut luovutetaan heti niiden valmistuttua korvauksetta kaupungille, joka tekee esityksen niiden yleiseen käyttöön ottamisesta. Yliopisto on kuitenkin niistä vastuussa siihen saakka, kunnes ne on maistraatin lainvoimaisilla päätöksillä otettu yleiseen käyttöön. Kaupungin maalle jäävät viemärit luovutetaan korvauksetta kaupungille yleiseen käyttöön otettaviksi, kun ne ovat valmistuneet ja liitetyt kaupungin viemäriverkostoon.

6 §

Sopimusalueen ulkoisen kunnallistekniikan rakentaa ja kustantaa kaupunki.

Ulkoisella kunnallistekniikalla tarkoitetaan sopimusalueen sisääntuloliikennettä varten tarpeellisia katuja ja teitä sekä sopimusalueen ulkopuolisia ja sopimusalueella kulkevia päävesijohtoja ja -viemäreitä samoin kuin sähkö- ja kaukolämpöjohtoja, jotka tarvitaan sopimusalueen liittämiseksi jo olevaan verkostoon.

7 §

Kaupunki saa ottaa kunnallisteknisten töiden rakentamista ja kunnossapitoa varten tarvittavan, seuraavassa pykälässä mainitun maan haltuunsa ennen asemakaavan vahvistamista, jos tarve vaatii. Kaupunki on oikeutettu tonttialueille merkityillä viemärikujilla suorittamaan yleisten johtojen rakentamista ja kunnossapitoa tarvittaessa sillä ehdolla, että maa-alue saatetaan työn jälkeen sitä ennen valliinneeseen kuntoon.

8 §

Yliopisto sitoutuu luovuttaman välittömästi asemakaavan vahvistamisen jälkeen

12 §

Mikäli kaupunki rakentaa sopimusaluetta palvelemaan yhteisen väestönsuojan, yliopisto maksaa korvauksena yhteisväestönsuojaosuudestaan kaupunginvaltuuston vahvistamien, kulloinkin voimassa olevien perusteiden mukaisesti määräytyvän maksun, joka tällä hetkellä on 17 mk asuntoneliömetriltä ja 42.50 mk liikeneliömetriltä. Korvaus suoritetaan talokohtaisesti ennen kunkin rakennuksen käyttöönottoa.

13 §

Katujen ja ulkoalueiden puhtaanapito pyritään keskittämään yhdelle yritykselle. Jätteen kuljetuksessa pyritään alueelliseen kokonaisratkaisuun.

14 §

Kaupunki ei peri rakennulain mukaisia korvauksia kadun ja yleisen viemärilaitoksen rakentamisesta tämän sopimuksen mukaan rakennettujen tonttien osalta.

15 §

Sopimusalueelle rakennettavat rakennukset liitetään kaupungin lämpöjohtoverkkoon myöhemmin Helsingin kaupungin sähkölaitoksen kanssa tehtävän eri sopimuksen mukaisesti.

16 §

Yliopisto ja kaupunki pyrkivät yhteistoin
 min siihen, että sopimusalueelle rakennetta-
 vista rakennuksista mahdollisimman suuri
 määrä voidaan rahoittaa asuntohallituksen
 lainoituksin.

17 §

Vuokra-asuntojen osuus asuntokannasta tulee olemaan vähintään 75 %.

18 §

Sopimusalueen asunnot eivät saa alittaa asuntohallituksen määräämää laatutasoa.

korvauksetta kaupungille vastikkeena kaupungin suoritettaviksi tulevista velvollisuuksista kaikki sopimusalueen asemakaavan mukaiset katualueet, torit, katuaukiot ja virkistysalueet sekä yleisten rakennusten tontit, liikenne-, vaara- ja erityisalueet. Nämä alueet on merkitty liitteenä olevaan karttaan.

Yliopiston luovutusvelvollisuus arvioidaan 11.09 hehtaariksi, josta suunnitelmien tarkentuessa sallitaan tämän sopimuksen puitteissa 5 prosentin poikkeaminen. Mikäli luovutusvelvollisuus tulee ylittämään mainitun enimmäisrajan (11.09 ha + 5 prosenttia), yliopistolle suoritetaan ylittävältä osalta korvaus, joka lasketaan 10 markan neliömetrihinnan mukaan.

98

Yliopisto sitoutuu suorittamaan korttelien sisäisen rakentamisen ja muut järjestelyt, kuten istutukset ja puistot, korttelisuunnitelman mukaisesti. Korttelisuunnitelman, joka laaditaan Rt-kortin 004 31 mukaisesti täydennettynä julkisivukaavioiden, tarvittavien melnsuojarakenteiden ja asuntoselvityksien, hyväksyy kaupunkisuunnittelulautakunta.

10 §

Sopimusalueen asuin- ja liikekiinteistöihin tulevat asemakaavan mukaiset julkiset tilat rakentaa yliopisto. Kaupunki vuokraa ne omakustannushintaperiaatteen mukaisesti. Suunnitelmat tiloista hyväksyy ja tilojen toteuttamisen valvoo kaupungin rakennusvirasto.

Vuokrauksista laaditaan erillissopimukset yliopiston ja kaupungin asianomaisen hallintokunnan kesken.

11 §

Yliopisto rakentaa vastuualueensa auto-paikat ja luovuttaa ne edelleen soveltaen periaatetta, että autopaikkojen kustannukset peritään niiden käyttäjiltä.

1. Kaupunginvaltuusto

19 §

Rakennushankkeen toteuttamista varten on kaupungilla oikeus nimetä edustajansa seuraamaan, että sopimusalueen rakentaminen tapahtuu tämän sopimuksen mukaisesti.

20 §

Yliopisto toteuttaa rakennustyöt 4 §:n 7 mom:ssa mainitun sopimuksen mukaisessa järjestyksessä. Sopijapuolet pyrkivät siihen, että yliopisto voi aloittaa talonrakennustyöt sopimusalueella syksyllä 1972.

21 §

Tämä sopimus tulee sopijapuolia sitovaksi ja se allekirjoitetaan sen jälkeen, kun yliopiston päättävät elimet ja kaupunginvaltuusto ovat sen hyväksyneet.

22 §

Yliopistolla on oikeus siirtää tämän sopimuksen mukaisia velvoitteita ja oikeuksia kolmannelle henkilölle, jolloin yliopisto kuitenkin toissijaisesti vastaa kaupungille tämän sopimuksen velvoitteiden täyttämisestä.

23 §

Mikäli Helsingin kaupungista ja yliopistosta tulee myöhemmin muusta syystä kuin tämän sopimuksen toteuttamisen johdosta rajanaapureita, ryhdytään kolmen kuukauden kuluessa aluevaihtoneuvotteluihin tonttien saamiseksi yhdelle omistajalle rakennuslain 54 §:n periaatteiden mukaisesti.

24 §

Mikäli tämän sopimuksen tulkinnasta syntyy erimielisyyttä, jätetään se puolueettoman selvitysmiehen ratkaistavaksi, jonka tulee tehdä asiassa sovitteluehdotus mahdollisimman pian. Mikäli sopijapuolet eivät hyväksy selvitysmiestä tai selvitysmiehen esitystä taikka mikäli jompikumpi sopijapuolista vaatii asian jättämistä välimiesoikeuden

ratkaistavaksi, sopijapuolilla on oikeus saat-
taa asia välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Välimiesoikeuteen nimeää kumpikin sopijapuoli yhden jäsenen ja nämä yhdessä valitsevat puheenjohtajan. Jollei puheenjohtajan vaalista päästä yksimielisyyteen 14 vrk:n kuluessa siitä, kun kumpikin sopijapuoli on nimennyt välimiehensä, tai jollei sopijapuoli nimeä välimiestä 14 vrk:n kuluessa siitä, kun välimiesoikeutta vaatinut sopijapuoli on nimennyt oman välimiehensä, määrää puheenjohtajan tai puuttuvan jäsenen Helsingin raastuvanoikeus, jonka päätökseen ei ole oikeutta hakea muutosta. Muussa suhteessa noudatetaan lakia välimiesmenettelystä.

25 §

Tätä sopimusta on tehty kaksi samanlaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan sopimaan Helsingin yliopiston kanssa suunnitelmien tarkentuessa mahdollisesti esille tulevista vähäisistä, sopimukseen ja sen liitteenä olevaan karttaan tehtävistä muutoksista (29.9. 577 §).

Asemakaavoja ja tonttijakoja koskevat asiat. Hyväksyessään 40. kaupunginosan Siltamäen länsiosaa koskevan asemakaavan kaupunginvaltuusto lisäksi hyväksyi seuraavat kaksi toivomusponta:

Kaupunginhallituksen tulee huolehtia siitä, että tuleville asukkailla tiedotetaan lentoliikenteen nykyisin ja mahdollisesti myöhemmin aiheuttamista meluhaitoista.

Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että Siltamäen länsiosan asemakaavaa toteutettaessa sovelletaan myös terveydenhoitolautakunnan lausunnossaan esittämiä melusuoje-lumääräyksiä aluetta rakennettaessa (1.9. 508 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä asemakaavanmuutoksen, joka koski metron maanalaista tunnelitilaa 1., 2. ja 11. kaupunginosassa välillä Hakaniementori-Siltavu-

renranta, asemakaavaosaston 16.9.1971 päivätyn piirustuksen n:o 6669 mukaisena. Päätös alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (27.10. 653 §).

Hyväksyessään 13. kaupunginosan korttelin n:o 436 tontin n:o 11 (Museokatu 11) asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi lisäksi toivomusponnen, jossa edellytettiin, että kaupunginhallitus asettaa toimikunnan selvittämään ns. piilokonttoristumisen tämän hetkistä määrää Helsingin kaupungin asuntovyöhykkeillä sekä kiirehtii toimenpiteitä, joilla tämänsuuntainen kehitys voitaisiin pikaisesti estää (15.9. 549 §).

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi kertomusvuoden aikana joukon asemakaavan ja tonttijaon muutoksia sekä katujen nimien muutoksia. Päätökset alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (kunn. as. kok. n:o 208, 209).

Asunto- ja teollisuustonttien lisäämisestä 11.2.1971 tekemässään välikysymyksessä vt Poukka ym. kiinnittivät huomiota siihen, että väestön muuttoliike kaupungista lähikuntiin oli viime aikoina eräinä kuukausina jopa selvästi ylittänyt kaupunkiin muuttavan väestön määrän. Samalla oli myös todettu, että Helsinkiin muuttaneiden tulotaso oli ollut alhaisempi kuin Helsingistä lähikuntiin siirtyneiden, mikä oli heikentänyt veronmaksu-kyvyn yleistä pohjaa. Syyksi tähän kehitykseen välikysymysentekijät katsoivat:

1) kaavoituksen hitaan edistymisen kaupungin alueella ja sen, että kaupungin omien viljelysmaiden käytöstä asutukseen tai teollisuuden tarpeisiin ei vielä kukaan ollut laadittu lopullisia suunnitelmia;

2) asuntopolitiikan ja virkistyspolitiikan välisen ristiriidan, josta esimerkkinä oli mm. päätös Vartiosaaren kaavoittamisesta viheralueeksi, vaikka siitä voitaisiin saada Tapiolalle ja eräille muille lähialueille kilpailukyinen, hyvää veronmaksaja-ainesta puoleensa vetävä asutusalue sekä suunnitelma veroviraston sijoittamisesta ns. Merihaka-

alueelle ja alueen muuttaminen asumiskeskuksesta osittaiseksi virastokeskukseksi;

3) Merisato-suunnitelman hidas edistymisen kaavoituksen osalta.

Nämä toimenpiteet haittaavat asuntorakennustoimintaa ja ovat johtaneet teollisuuden laajamittaiseen siirtymiseen kaupungin rajojen ulkopuolelle. Välikysymysentekijät tiedustelivat, mihin toimenpiteisiin kaupunginhallitus aikoo ryhtyä asunto- ja teollisuustonttien tarjonnan lisäämiseksi, jotta näitä tontteja voitaisiin tasapuolisesti ja riittävästi osoittaa asuntojen rakentajille ja elinkeinonharjoittajille.

Asunto-ohjelmatoimikunta mainitsi, että laadituissa asunto-ohjelmissa oli pyritty rakennustuotanto nostamaan mahdollisimman nopeasti sille n. 450 000 huoneistoneliömetrin tasolle, jolla vuoteen 1980 mennessä on laskettu saavutettavan 600 000 asukkaan väkiluku. Ensimmäisessä, viiksi 1969–1973 tehdyssä asuntotuotanto-ohjelmassa osoitettiin joukko alueita, joiden rakentamiseen päästiin nopeasti. Samalla todettiin kuitenkin, että olisi suunniteltava uusia suuria rakennuskohteita. Tällaisia ovat sekä Haagan–Vantaan että itäisten alueiden suunnitteluprojekteihin liittyvät kohteet. Teollisuustonttitilanteen korjaamiseksi ei ole suoritettu yhtä tehokkaita toimenpiteitä kuin asuntotuotannon suhteen. Tähän on syynä mm. se, että kaupungin kannalta edullisen elinkeinorakenteen tutkiminen on edelleen kesken.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että ensimmäinen yleiskaavaehdotus valmistui v. 1960 ja siinä mm. Vartiosaari oli merkitty asuntoalueeksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto perustettiin v. 1964 ja sen jälkeen ovat myös yleissuunnitelmat päässeet laajemmassa määrin käyntiin. Vuoden 1970 aikana valmistui 13 asemakaavaehdotusta, jotka käsittävät 612,8 ha. Kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelemien kaava-alueiden pinta-ala on v. 1966–1971 kasvanut n. 7 700 ha:sta n. 9 300 ha:iin. Sisäasiainminis-

1. Kaupunginvaltuusto

teriön vahvistamien kaavojen pinta-ala on kuitenkin lisääntynyt vain 7 179 ha:sta 7 759 ha:iin mm. runsaasti tehtyjen valitusten vuoksi. Lautakunta päätti 21.11.1968 myöntää eräille asuntoyhtiöille oikeuden laadituttaa ja kustantaa Vartiosaaren asemakaavan. Kaupunginhallitus kumosi tämän päätöksen 9.6.1969 ja kehotti lautakuntaa laadituttamaan Vartiosaaren aluetta koskevan, saaren käyttämiseen asuntorakennustoimintaan perustuvan yleissuunnitelman. Valtuusto päätti 27.1.1971 käsitellessään asuntotuotanto-ohjelmaa v:iksi 1971–1975, ettei Vartiosaarta kaavoiteta asuin-, vaan vapaa-ajanviettoalueeksi. Tämän suuntaisia aloitteita oli valtuustolle tehty kaksi.

Koska 10-vuotistaloussuunnitelmassa oli edellytetty veroviraston virastotalo rakennettavaksi v. 1978–1979, kaupunkisuunnittelulautakunta oli esittänyt sen sijoituspaikaksi Länsi-Pasilaa osana keskustatoimintojen siirtämistä pohjoiseen. Mikäli rakennushanke on kiireellinen, voitaisiin virasto sijoittaa myös Itä-Pasilaan, jonka rakentaminen voitaneen aloittaa syyskaudella 1972. Asemakaavallisia esteitä talon sijoittamiselle myös ns. Merihakan alueelle ei ole.

Merisato-suunnitelman osalta lautakunta totesi, että periaatepäätöksen tekeminen Hernesaaren rannan mahdollisesta muuttamisesta yleiskaavaehdotuksesta poiketen asuntotoalueeksi edellytti eräitä lisäselvityksiä. Näitä lisäselvityksiä varten oli saatu määräraha.

Viljelysmaiden osalta lautakunta totesi, että kaupungin omassa viljelyksessä oli neljä tilaa: Tuomarinkylä 252 ha, Haltiala 192 ha, Pukinmäki 167 ha ja Fallkulla 160 ha, vuokralle annettuja peltoja on 320 ha. Tuomarinkylän kartanon maat, joita välikysymyksessä tarkoitettaneen, oli yleiskaavaehdotuksessa merkitty viheralueeksi ja Helsingin seutukaavaliiton runkokaavassa kartano oli merkitty suojelukohteeksi. Jos nykyiset pellot jätettäisiin hoitamatta, lisääisivät ne kaupungin joutomaiden määrää,

joita ei vuosikymmeniin pystyttäisi saattamaan puistomaiseen kuntoon. Maanviljelyksen lopettamista ei kiinteistölautakunta pitänyt tässä vaiheessa kaupungin talouden kannalta järkevänä toimenpiteenä.

Teollisuuslaitosten ja niiden pääkonttorien siirtymiseen kaupungin ulkopuolelle on yhtenä syynä todettu olevan teollisuuden pyrkiminen yksikerroksisiin työtiloihin, johon tarvitaan entistä laajempia maa-alueita. Pääkonttorien osalta paranee tilanne Pasilan itäosan ja Kampin alueen sekä itäisen aluekeskuksen tultua asemakaavoitetuksi. Eräille liikkeille oli kuitenkin voitu tarjota eri puolille sijoitettuja toimistotontteja, vaikka hajasijoitusta ei voidakaan pitää täysin suositeltavana ratkaisuna. Yleiskaavaehdotuksen mukaan Helsingissä olisi v. 1980 n. 20 000 teollisuustyöpaikkaa vähemmän kuin nyt. Pöytämuuttava teollisuus on pääasiallisesti suurta ja keskisuurta teollisuutta ja jäljelle jäävä teollisuus, joka palvelee Helsingin ja Helsingin seutua, pääasiallisesti pienteollisuutta.

Kaupunginhallitus totesi, että parhaillaan käynnissä olevan suuresti tehostetun ja erittäin voimakkaan kaavoitustoiminnan avulla päästään jo lähitulevaisuudessa välikysymyksessä tarkoitettuun tonttien tarjonnan lisääntymiseen, mikä osaltaan vaikuttaa kaupungin jatkuvan kehittämisen edellytysten paranemiseen. Kaupunginhallituksen tarkoituksena oli edelleenkin kaikin keinoin, myös tontti- ja maapolitiikkaa apuna käyttäen, pyrkiä turvaamaan kehityksen jatkuminen, sikäli kuin siihen voidaan vaikuttaa kaupungin toimenpitein. Välikysymyksen käsittelystä kaupunginhallitus viittasi valtuuston työjärjestyksen 19 §:n 3 momenttiin ja 30 §:ään. Vastaus välikysymykseen merkittiin tiedoksi (10.3.194 §).

Rakennuskiellot. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli pidentänyt seuraavia rakennuskieltoaikojia: 1.–8. sekä 13. ja 14. kaupunginosan samoin kuin 12. kaupunginosan korttelin n:o 358 rakennuskieltoaikaa niiltä osin, joille ei ole 11.10.1961 jälkeen

vahvistettu asemakaavan muutosta, 11.10.1972 saakka (13.1. 16 §); 45. kaupunginosa Vartioharju nimisen osa-alueen kortteileita n:o 45251, 45261–45265, 45276–45278, 45280, 45307 ja 45308 sekä korttelin n:o 45306 tontteja n:o 8–12 koskevaa rakennuskieltoaikaa 16.10.1972 saakka (10.2. 83 §); 10., 11. ja 12. kaupunginosaa koskevaa rakennuskieltoaikaa 31.10.1973 asti lukuun ottamatta korttelin n:o 250 tonttia n:o 34, korttelin n:o 295 tonttia n:o 3, korttelin n:o 312 tontteja n:o 6 ja 8 sekä korttelin n:o 355 tontteja n:o 7 ja 8 (9.6. 388 §, 29.9. 570 §); 38. kaupunginosa kortteileiden n:o 38045–38071, 38076–38091, 38094, 38100–38103, 38105–38139, 38153–38155 ja 38170 sekä 39. kaupunginosa kortteileiden n:o 39103–39132 rakennuskieltoaikaa 12.3.1973 saakka (7.4. 245 §, 23.6. 425 §); 39. kaupunginosa korttelin n:o 39143 rakennuskieltoaikaa 1.4.1973 saakka (21.4. 272 §, 23.6. 426 §).

Poikkeuslupia rakennuskiellosta myönnettiin seuraavasti: Metsäylioppilaiden asuntola-säätiölle nelikerroksisen, 76 asuinhuoneistoa käsittävän ja kerrosalaltaan 3 691 m²:n suuruisen asuinrakennuksen rakentamiseen osalle Viikin Latokartanon kylässä olevaa tilaa RN:o 1²⁶ sekä Asunto Oy Säästöperäsin -nimiselle yhtiölle viiden rivitalon rakentamiseen Vuosaaren kylässä taaja-asutusalueella olevien tilojen RN:o 3²⁴⁹ ja 3²⁵⁰ sille alueelle, joka asemakaavaluonnoksessa on merkitty omakoti-rivitalotontiksi. Luvat myönnettiin siitä huolimatta, ettei alueille ollut vahvistettu asemakaavaa (26.5. 340 §, 8.12. 749 §).

Liikennetutkimuksen suorittaminen. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli kertomusvuoden aikana tarkoitus laatia Kantakaupungin julkisen pintaliikenteen yleisuunnitelmat ja toteuttamisohjelma sekä keskustan kehäväylän liikennejärjestelyjen suunnitelmat. Kun kertomusvuoden talousarvioon ei sisältynyt määrärahoja näitä tarkoituksia varten, valtuusto päätti siirtää v:n 1968 talousarvioon liikennetutkimuksen suorittamista varten merkitystä määrärahasta

käyttämättä jääneen osan, n. 325 000 mk käytettäväksi alkuperäiseen tarkoitukseensa v. 1971 (13.1. 31 §).

Vt Tuomioja ym. tekivät v. 1969 aloitteen sen selvittämisestä, *millaiset liikennejärjestelyasiat on esitettävä kaupunginvaltuuston päättäväksi*. Aloitteentekijät huomauttivat, että liikennejärjestelyistä oli tähän asti yleensä päättänyt kaupunginhallitus. Tätä asiantilaa ei enää voitu pitää tyydyttävänä, sillä liikennejärjestelyjen merkitys kaupungissa oli huomattavasti kasvanut ja niihin saattoi sisältyä tunneleita, siltoja ym. joukkoliikenteen tärkeitä toimintaedellytyksiä. Kaupunginhallitusta olisi tämän vuoksi kehoitettava toimittamaan selvitys siitä, millaiset liikennejärjestelyt tulisi tuoda valtuuston päätettäväksi, sekä ryhtymään sen johdosta tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että kunnallislain 11 §:n mukaan valtuuston päätösvaltaa voidaan siirtää sekä kunnallishallitukselle että lautakunnille. Kaupunginvaltuusto päättää mm. suurimmista liikenneasioista, hyväksyy yleiskaavan ja asemakaavan, hyväksyy liikennelaitoksen tariffit, jotka linja-autoliikenteen osalta alistetaan maistraatin päätettäväksi sekä antaa lausunnot tiesuunnitelmista. Kaupunginvaltuuston v. 1964 hyväksymän ja v. 1970 muutetun kaupunkisuunnittelulautakunnan johtosäännön 6 ja 7 §:ssä määritellään lautakunnan ja sen liikennejaoston tehtävät.

Helsingin kaupungin kunnallishallinnossa on mm. liikenneasioiden osalta päätösvaltaa delegoitu. Merkitykseltään vähäisempien liikenneasioiden delegointi antaa valtuustolle paremmat mahdollisuudet käsitellä suuren luokan liikennekysymyksiä. Lautakunta korosti sitä seikkaa, että valtuuston tulisi ottaa kantaa nimenomaan sellaisiin liikennepoliittisiin tavoitteisiin, jotka liittyvät maankäyttöön. Aloitteessa tarkoitettujen pienempien, tilapäisluonteisten liikennekysymysten saattaminen valtuuston käsiteltäväksi merkitsisi kehityssuuntaa, jossa päätösvaltaa

1. Kaupunginvaltuusto

keskitettäisiin ylöspäin. Tämä hidastaisi ja kangistaisi toimintaa.

Kaupunginhallitus totesi, että kysymys toimivallan jakautumisesta liikennejärjestelyasioissa oli ollut valtuuston käsiteltävänä 25.11.1970, joten asiaa ei olisi tarkoituksenmukaista ottaa tässä vaiheessa uudelleen esille. Lisäksi se tulisi harkittavaksi valmisteltavana olevan, kaupunkisuunnitteluviraston organisaation kehittämistä koskevan asian yhteydessä. Tiedotustoimintaa oli kertomusvuoden aikana tehostettu mm. järjestämällä valmisteilla olevista suunnitelmista erillisiä tiedotustilaisuuksia. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.11. 699 §).

Huopalahdentien liikennevalojärjestelmän täydentämistä koskevassa aloitteessaan ehdottivat vt Ilaskivi ym., että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kiireellisesti tutkituttamaan Huopalahdentien liikennevalojärjestelmän täydentämisen siten, että se ulottuisi myös paikallisväylälle asti taikka harkitsemaan kautta-ajon kieltämistä viimeksimainittua pitkin. Liikennevaloitta jätetystä ja paikallisliikennettä palvelemaan tarkoitettua, tien kaupungista ulosmentäessä oikealla puolella olevasta osasta on muodostunut ohiryntäysväylä, jota autoilijat käyttävät pyrkien sivuuttamaan Huopalahdentien liikennevalojen ryhmittämisen liikenteen. Kaupunginhallitus päätti 21.12.1970, että Huopalahdentien itäiselle rinnakkaistielle Perustien risteyksen lähellä olevan suojatien yhteyteen asennetaan liikennevalot liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 449/19.11.1970 mukaisesti. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.1. 36 §).

Kunnallisen pysäköintivalvontajärjestelmän käyttöön ottaminen. Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 27.1.1971 oikeuttanut Helsingin kaupungin alueellaan poliisin ohella huolehtimaan pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoi-

tusten noudattamisen valvonnasta sekä pysäköintivirhemaksujen määräämisestä 1.8.1971 alkaen toistaiseksi. Toiminnassa oli noudatettava pysäköintivirhemaksusta annetun lain ja asetuksen määräyksiä. Samalla lääninhallitus oli määrännyt, että valvonta-apulaisten vähimmäismäärän oli oltava 30 (24.2. 138 §, kunn. as. kok. n:o 29). Pysäköintivalvontaan tarvittavan tp. virkasuhteisen henkilökunnan palkkaamista varten valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään kertomusvuoden talousarvion rahoitusmenoihin kuuluvia ao. määrärahoja 300 000 mk:lla (5.5. 316 §).

Sotainvalidien käyttämisestä pysäköintivalvontatehtäviin tekivät vt Hara ym. v. 1970 aloitteen, jossa mainittiin, että kaupungin alueella asui varsin monia viime sodissa haavoittuneita, työtä vailla olevia sotainvalideja, jotka pystyisivät suorittamaan pysäköintivalvontatehtäviä. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava yhdessä ao. invalidijärjestöjen edustajien kanssa tutkia mahdollisuudet tämän työvoiman hyväksikäyttämiseksi pysäköinnin valvontajärjestelmää toteutettaessa sekä tutkimuksen johtaessa myönteiseen tulokseen, ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin sotainvalidien kouluttamiseksi ja palkkaamiseksi mainittuihin tehtäviin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi kaupunginhallituksen ilmoittaneen Helsingin työvoimapiirille, että valvonta-apulaisina tul-taisiin käyttämään kaupungin palveluksessa olevia, ilman omaa syytään aikaisemmasta tehtävästään pois siirrettyjä henkilöitä. Kaupunkiliiton toimisto oli asiasta laatimassaan selvityksessä todennut mm., että vaikka valvonta-apulaisilta ei valintahetkellä edellytetäkään erityisiä tietoja, on käytännön toimintaa silmällä pitäen tärkeitä, että tehtävään saadaan yleiseltä vireydeltään, oppimiskyvyltään ja terveydeltään soveliaita henkilöitä. Työ edellyttää lisäksi melko paljon liikkumista ja kykyä oikealla tavalla suhtautua yleisöön, tässä tapauksessa virheelliseen pysäyttämiseen tai pysäköimiseen syyllisty-

neisiin henkilöihin. Valinnan yhteydessä on myös kielitaitoa pidettävä erityisenä ansiona, koska valvonta-apulaiset samalla voivat palvella matkailijoita. Koska niin pysäköinninvalvoja kuin valvonta-apulaisetkin käyttävät julkista valtaa, olisi heidät otettava virkasuhteeseen, tarvittaessa kuitenkin väliaikaisesti tai koeajaksi. Valvonta-apulaisen tehtäviin soveliaimpina toimisto piti 20–35 v:n ikäisiä naistenkilöitä. Lautakunta totesi, että henkilön sopivaisuutta harkittaessa oli otettava huomioon ne valvonta-apulaisen työn erityispiirteet, jotka rajoittavat mahdollisuutta käyttää invalideja tässä tehtävässä. Mikäli invalideitten laatu sallii, ei valintaperusteiden osalta ollut estettä käyttää pysäköintivalvontatehtävissä invalideja.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että mahdollisuudet käyttää sotainvalideja ko. tehtävässä tutkitaan järjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.4. 280 §).

Pysähtymistilojen varaamisesta keskustan liikekorteileissa tavaranjakelutehtäviä suorittavia kuorma- ja pakettiautoja sekä vuokra-autoja varten v. 1970 tekemässään aloitteessa esittivät vt Mehto ym., että valtuusto kehoitaisi kaupunginhallitusta toimimaan niin, että keskustan vilkkaisiin kortteleihin varattaisiin sopivia liikennemerkkejä käyttäen tilat, joissa määräaikana vain tavaranjakelutehtäviä suorittavat kuorma- ja pakettiautot sekä taksit saisivat pysähtyä kuormaansa jättämään.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että Helsingin Kauppakamari oli 18.5.1971 päivätyssä kirjeessään kiinnittänyt huomiota samoihin kysymyksiin kuin aloitteessa esitettiin. Tavaraliikennettä koskevien tietojen kartoittamiseksi ja keräämiseksi kaupunkisuunnitteluvirasto oli laadittanut Helsingin tavarankuljetustutkimuksen esiohjelman. Tutkimusohjelmaa oli jo kiireellisimmiltä osiltaan ryhdytty toteuttamaan ja päätös osaprojektin ulkopuolisesta suorittajasta oli tehty. Lautakunta totesi, että lähes jokaises-

sa liikekorttelissa keskustassa on tavaranjakelutehtäviä suorittaville ajoneuvoille varattu purkaus- ja lastaustilaa. Tieliikenneasetuksen 18 §:n 5 mom:ssa mainitaan: »Missä pysäköinti on liikennemerkillä kielletty, ajoneuvon saa, jolleivät 4 mom:n säännökset ole esteenä, tilapäisesti pysäköidä sen kuormaamista ja kuorman purkamista varten tarvittavaksi ajaksi.» Pysäköintivirhemaksujärjestelmään siirtyminen oli yksinkertaistanut valvontatoimintaa huomattavasti ja pysäköinninvalvonta-apulaisten aloitettua kokopäivätoimisen valvonnan oli erityisesti pysäköinnin kieltävien liikennemerkkien noudattamista voitu tehokkaasti valvoa. Taksiliikenteen osalta lautakunta oli tehnyt esityksen toimikunnan perustamisesta laatimaan taksitutkimuksen pohjalta toimenpidesuosituksia taksiliikenteen parantamiseksi. Kaupunginhallitus asetti 18.10. taksiliikenteen kehittämistä tutkivan komitean. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.11. 701 §).

Suurimman sallitun ajonopeuden vahvistamisesta 60 km:ksi tunnissa eräillä katuosuuksilla tekivät vt Ehrnrooth ym. v. 1969 aloitteen, jossa huomautettiin, että joillakin Helsingin ulosmenoteillä kaupungin alueella on yleisesti voimassa olevasta suurimmasta sallitusta 50 km:n tuntinopeudesta poiketen vahvistettu 60 tai 70 km/t. Mitään haittoja tästä tiettävästi ei ole aiheutunut. Tämän vuoksi he ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin tekemään maistraatille esitys moottoriajoneuvojen suurimman sallitun ajonopeuden vahvistamisesta 60 km:ksi/t Mäkelänkadulla Velodromin ja Koskelantien välisellä osuudella sekä Muurimestarintiellä tai joka tapauksessa sen lähinnä Nurmijärventietä olevalla osalla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta huomautti, että mainitulla Mäkelänkadun osuudella määrättiin v. 1962 nopeusrajoitukseksi 50 km/t aikaisemman 70 km/t asemesta, koska katsottiin, että oli kysymys vain 750 m:n pi-

1. Kaupunginvaltuusto

tuisesta matkasta, jolloin siinä saavutettu ajan voitto oli merkityksetön. Nopeuden alentamista perusteltiin tuolloin liikenneturvallisuusnäkökohdilla. Nurmijärventien ja Sysimiehentien välisellä Muurimestarintien osuudella maistraatti vahvisti v. 1969 suurimmaksi sallituksi ajonopeudeksi 60 km/t. Lautakunta esitti ajonopeuden muuttamista Mäkelänkadulla siten, että suurimmaksi sallituksi ajonopeudeksi Mäkelänkadulla Kumpulantien ja Pohjolankadun välisellä osuudella vahvistettaisiin 60 km/t. Mäkelänkadun ja Koskelantien risteyksen liikennevalojärjestely ei ollut sanottavasti muuttanut olosuhteita liikenneturvallisuuden kannalta. Poliisilaitos vastusti suurimman sallitun ajonopeuden korottamista Mäkeläntien osuudella, koska lyhyttä katuosuutta koskevaa erillistä suurimman sallitun ajonopeuden määräämistä alueellista nopeusrajoitusta korkeammaksi ei voitu pitää liikenneturvallisuuden kannalta tarkoituksenmukaisena. Kaupunginhallitus katsoi, ettei kaupunkisuunnittelulautakunnan esittämän suurimman sallitun ajonopeuden korottamiseen poliisilaitoksen esittämät näkökohdat huomioon ottaen tulisi ryhtyä. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Lisäksi valtuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että nykyisten ajonopeusmääräysten tarkoituksenmukaisuus koko Helsingin kaupungin alueella selvitetäisiin perusteellisesti ja tuotaisiin kokonaisuutena valtuuston käsiteltäväksi (13.1. 35 §).

Uuden länsi-itä-suuntaisen linja-autolinjan järjestämisestä tekivät vt Paasivuori ym. v. 1968 aloitteen. Siinä esitettiin, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ensi tilassa tutkituttamaan mahdollisuudet sellaisen liikennelaitoksen toimesta järjestettävän länsi-itä-suuntaisen poikittaislinjan aikaansaamiseksi, joka ohittaisi kaupungin erilaiset huolto- ja opetuslaitokset Haagassa, Maunulassa, Kustaankartanossa, Käpylässä ja Koskelassa

sekä yhdistäisi ne läntisiin ja itäisiin esikaupunkeihin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti, että liikennelaitoksen toimesta on suoritettu tutkimus poikittaislinjojen tarpeesta. Selvitys käsittää 36 osa-alueita, joista poikittaisyhteys Sörnäinen-Pitäjänmäki on todettu tärkeimmäksi. Tällä perusteella tehtiin v. 1969 linjan 50 (Sörnäinen-Ruskeasuo-Pajamäki) suhteen muutos siten, että linjalla liikennöidään myös päivällä 15 min:n väliajoin sekä linjan 50 A (Sörnäinen-Niemenmäki-Strömbergin tehdas) suhteen muutos siten, että reittiä on jatkettu aamuisin Herttoniemen kautta Roihuvuoreen ja iltaisin Roihuvuoren kautta Herttoniemen teollisuusalueelle.

Liikennelaitoksen lautakunta ilmoitti, että Helsingin kaupungin ja kaupungin alueella toimivien linja-autoliikenteenharjoittajien kesken solmittu yhteistoimintasopimus tekee mahdolliseksi aloitteessa esitetyn poikittaislinjojen perustamisen kaupungin alueelle. Uusia linjareittejä ja yhteistoimintasopimuksen pohjalta tehtäviä nykyisten linjareittien parannusehdotuksia on tarkoitus esittää valtuustolle jo kevään 1971 aikana. Lautakunnan aiemmin esittämä poikittaislinjaehdotus Pitäjänmäki – Maunula – Oulunkylä – Arabia, joka parhaiten vastannee aloitteessa esitettyä liikennetarvetta, suunnitellaan uudelleen yhteistoimintasopimuksen pohjalta ja käsitellään se linjan Munkkiniemi-Pitäjänmäki-Pohjois-Haaga-Maunula-Hakaniemi linja-järjestelyihin liittyvänä.

Kaupunginhallitus ilmoitti aloitteen käsitelyn viivästyneen sen takia, että poikittaislinjojen järjestely on oleellisesti ollut riippuvainen yhteistoimintasopimuksen aikaansaamisesta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (10.2. 127 §).

Yksityisen henkilöautoliikenteen kieltämisestä keskustassa Helsinki-päivänä. Vuonna 1969 tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Tuomioja ym. olevan ilmeistä, että lähivuosina tullaan päättämään sellaisiin liiken-

neratkaisuihin, jotka rajoittavat yksityistä henkilöautoliikennettä julkisen liikenteen ja jalankulun eduksi. Eräs tapa saada ainakin jonkin verran tietoa autottoman keskustan luonteesta ja mahdollisuuksista olisi määrätä yksi päivä vuodessa autottomaksi. Sopivin tällaiseksi päiväksi olisi Helsinki-päivä, jolloin kaupunki ja yksityiset järjestöt voisivat liikenteen estämättä käyttää kaikkia kaupunkialueen suomia mahdollisuuksia hyväkseen järjestäessään kaupunkilaisille erilaisia tilaisuuksia. Kaupunginhallitusta tulisi kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin yksityisen henkilöautoliikenteen kieltämiseksi Helsinki-päivänä kaupungin keskustassa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti, että syksyllä 1969 suoritetun henkilövirtalaskennan mukaan kaikista Helsingin niemelle tavallisena arkipäivänä saapuvista henkilöistä n. 27 % tuli henkilöautoilla, n. 58 % linja-autoilla, raitiovaunuilla ja junilla sekä loput 15 % muilla kulkuneuvoilla tai jalan. Kaiken moottoriajoneuvoliikenteen ja pysäköimisen kieltäminen joukko- ja välttämättömtä huoltoliikennettä lukuun ottamatta riittävän laajalla alueella Helsingin niemellä vaikuttaisi voimakkaasti joukkokuljetusliikenteen käyttöön ja edellyttäisi sen kapasiteetin lisäämistä jopa 40–50 %, mikä käytännössä ei olisi mahdollista. Lautakunta suhtautui epäilevästi aloitteessa tehtyyn esitykseen, koska se yhtenä normaalina työpäivänä toteutettuna todennäköisesti aiheuttaisi työmatkaliikenteessä häiriöitä joukkoliikenteen riittämättömän kaluston ja keskustaan johtaville kaduille syntyvän ruuhkan vuoksi. Tällöin ei toimenpiteestä saataisi asiallisia ja vertailukelpoisia tuloksia.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto ilmoitti, että järjestely voidaan toteuttaa liikennemerkein ja tieliikenneasetuksen 30 §:n nojalla annettavin määräyksin. Liikenneministeriö mainitsi m.m. siltä pyydytyssä lausunnossaan, että tieliikenneasetuksen 30 §:n mukaan kaupungissa tai kauppalassa voidaan ministeriön suostumuksella antaa erityisiä

määräyksiä paikkakunnan liikenteen, pysäyttämisen ja pysäköinnin rajoittamisesta. Myös aloitteen mukainen liikennejärjestely on sallittua säännöksestä ilmenevin edellytyksin. Sen nojalla annettavien määräysten tiedottaminen ei ministeriön käsityksen mukaan välttämättä edellyttänyt liikennemerkkien käyttämistä. Menettelytavan valinta riippui olennaisesti siitä, voidaanko rajoitusalueen sisällä tapahtuva liikenne tehokkaasti estää käyttämällä liikennemerkkejä. Lainopillinen osasto katsoi, että yhtenä arkipäivänä kaupungin keskustassa liikennemerkein tapahtuvan liikennejärjestelyn tehokas toteutuminen on epätodennäköistä. Kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupunginhallitus järjestää Helsinki-päivän yhteydessä liikennepoliittisen päivän, jolloin rajoitettaisiin osassa keskustaa yksityistä henkilöautoliikennettä sekä eri tavoin tehtäisiin kaupunkilaisille tunnetuksi liikennepoliittisia ongelmia ja eri vaihtoehtoja niiden poistamiseksi (27.10. 672 §).

Taksiliikenteen oikeuttamisesta käyttämään pysähtymiskiellon alaisia katuosuuksia palveluedellytysten parantamiseksi tekivät vt Burman ym. aloitteen v. 1970. Siinä mainittiin, että taksiliikennettä on pidettävä osana julkista liikennettä. Kun kaupungin tehtävänä on kaikin puolin yrittää tehostaa julkisen liikenteen yleisönpalvelua, on myös taksiliikenteen palvelun tehostamiseen pyrittävä kaupungin viranomaisten toimesta. Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti tutkituttamaan mahdollisuudet taksiliikenteen palveluedellytysten parantamiseksi pysähtymiskiellon alaisten katuosuuksien osalta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että asiaa on käsitelty useaan otteeseen kaupungin hallintoelimissä. Aloitteiden yhteydessä on asia ollut esillä valtuustossa v. 1967 ja 1969. Valtuusto päätti ko. asiaa v. 1969 käsitellessään velvoittaa kaupunginhallituksen ryhtymään pikaisesti toimenpiteisiin taksiliikenteen joustavuuden lisäämiseksi ja yle-

1. Kaupunginvaltuusto

sönpalvelumahdollisuuksien parantamiseksi ottaen huomioon mm. vuokra-autojen pysähtymisoikeuden laajentamisen siten, ettei liikenneturvallisuutta vaaranneta. Kaupungin toimesta oli suoritettu mainittuja kysymyksiä selvittänyt taksitutkimus. Tutkimusraportti »Helsingin Taksitutkimus» lähetettiin 29.4.1971 kaupunginhallitukselle tiedoksi. Tällöin esitettiin myös, että kaupunginhallitus asettaisi luottamusmiehistä, kaupungin ja valtion virkamiehistä sekä Helsingin taksiautoilijat ja Pääkaupungin taksinkuljettajat yhdistysten edustajista toimikunnan laatimaan taksipoliittisen toimenpide-ehdotuksen em. tutkimuksen pohjalta. Toimikunta tulisi ottamaan kantaa mm. uusiin taksiliikenteen palvelumuotoihin ja taksiliikenteen mahdollisiin erivapauskysymyksiin. Kaupunginhallitus asetti 18.10. em. komitean. Aloite oli lähetetty komitealle sen työssä huomioon otettavaksi. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.11.700 §).

Julkiselle liikenteelle tarkoitettujen ajokaistojen käytön sallimisesta myös vuokra-, poliisi-, palo- ja sairaankuljetusautoille tekivät vt Kalliala ym. v. 1969 aloitteen, jossa mm. mainittiin, että joukkokuljetusliikennetoimikunta oli v. 1967 valmistuneessa mietinnössään ehdottanut, että julkiselle liikenteelle erotettaisiin muusta liikenteestä omia ajokaistoja. Mietinnössä todettiin myös taksien kuuluvan julkisen liikenteen piiriin ja ehdotettiin, että niilläkin tulisi olla lupa käyttää julkisen liikenteen kaistoja samoin kuin palo- ja sairaankuljetusautoillakin. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että julkiselle liikenteelle tarkoitettuja ajokaistoja saisivat käyttää myös em. autot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että erityisen ajokaistan varaamista linja-autoliikenteelle oli jo kokeiltu. Kokeilua järjestettäessä oli todettu, ettei tätä tarkoitusta varten ollut olemassa omaa liikennemerkkiä. Lautakunta katsoi, että olisi sopivinta selvit-

tää aloitteessa mainittujen ajoneuvojen liikuminen julkisen liikenteen kaistoilla, sen jälkeen kun liikenneministeriöltä olisi saatu tarvittavat ohjeet ajokaistojen merkitsemisestä ja käyttämisestä. Kiireellisissä tehtävissä ajavat hälytysajoneuvot voivat käyttää nykyään linja-autoliikenteelle varattuja ajokaistoja.

Kaupunginhallitus oli 10.11.1969 päättänyt pyytää Suomen Kaupunkiliittoa tekemään kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle esityksen julkiselle liikenteelle tarkoitetun ajoradan tai sen osan merkitsemiseen tarvittavan liikennemerkin kehittämisestä ja ohjeiden antamisesta näiden ajokaistojen merkitsemiseksi kaupunkiolloissa. Kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kaupunginhallituksella oli tarkoitus tehdä ministeriölle em. esitys myös vuokra-, poliisi-, palo- ja sairaankuljetusautojen osalta. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Lisäksi valtuusto hyväksyi toivomusponnen, jossa kaupunginhallitusta kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin jo voimassa olevien julkisten kaistojen yläpuolella olevien tiedotuskilpien vaihtamiseksi sellaisiin kilpiin, joissa osoitetaan em. kaistojen olevan sekä linja-autojen että taksien käyttöön tarkoitettuja (9.6.412 §).

Henkilö-vuokra-autojen oikeuttamisesta käyttämään Itäväylän julkisen liikenteen kaistaa tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Holkeri ym. 18.6.1969, että Itäväylän koikeiluonteisessa joukkokuljetusliikenteen kaistan käytössä oli taksiliikenne jätetty huomioon ottamatta. He ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin ko. asian korjaamiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi kaupunginhallituksen päättäneen v. 1968, että Sörnäisten rantatien sekä sen ja Linnanrakentajantien välisen Itäväylän osan kummankin ajoradan uloin kaista varataan ensisijaisesti linja-autoliikennettä varten. Joukkoliikenteen ajokaistat otettiin käytäntöön

toukokuussa 1969 ja niiden on todettu edistäneen joukkoliikenteen sujuvuutta. Ajokaistoista saatavien kokemusten perusteella voidaan selvittää, mille ajoneuvoryhmälle on tarkoituksenmukaista sallia ajo erillisillä kaistoilla. Sekä lautakunta että poliisilaitos puolsivat vuokra-autoliikenteen sallimista Itäväylän linja-autoliikenteen ajokaistoilla.

Kaupunginhallitus viittasi vt Kallialan aloitteen kohdalla selostettuun ja totesi, että aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin ryhdytään valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (9.6. 413 §).

Julkisen joukkoliikenteen ottamisesta kaupungin hoidettavaksi tekivät vt Jokinen ym. aloitteen 26.5.1971. Aloitteessa viitattiin kaupungin ja yksityisten liikenteenharjoittajien 14.10.1970 tekemään yhteistariffisopimukseen, jossa yksityiset liikenteenharjoittajat sitoutuivat huolehtimaan pääasiassa esikaupunkialueiden matkustajaliikenteestä liikenneluvan ja em. tariffipäätöksen edellyttämällä tavalla. Yksityisten liikenteenharjoittajien liikennöimien autolinjojen henkilökuljetus oli kuitenkin ollut miltei kokonaan lamas useiden viikkojen ajan eikä Liikenne Oy, jonka hallussa on mm. Kontulan, Vesalan, Mellunmäen ja Vuosaaren linja-autolinjat ollut vielä aloitteentekohetkellä ryhtynyt hoitamaan näiden alueiden matkustajaliikennettä. Kaikille Esikaupungeissa asuville olisi kuitenkin turvattava hyvä ja yhtenäinen matkustajapalvelu. Tämän vuoksi aloitteentekijät esittivät, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kiireellisesti ottamaan kaupungin haltuun em. alueiden linja-autoliikenteen ja ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että julkinen joukkokuljetusliikenne koko kaupungin alueella otettaisiin liikennelaitoksen haltuun ja hoidettavaksi.

Liikennelaitoksen lautakunta mainitsi, että liikennelaitoksen ja seitsemän yksityisen liikenteenharjoittajan yhteistyö päästiin alka-

maan vasta kesäkuusta lähtien, koska toimintaa häiritsivät yksityisten taholla esiintyneet lakot. Ne olivat poikkeuksellisia eivätkä aiheutuneet siitä, ettei ao. liikenteenharjoittaja olisi pystynyt normaalin tilanteen vallitessa hoitamaan liikennettä. Yhteistoimintasopimuksen perusteella muodostuu Helsingin julkisesta liikenteestä vähitellen kokonaisuus, jota liikennelaitos ohjaa. Liikenteen hoitaminen tulee näin ollen halvemmaksi, eikä kaupungin tarvitse investoida linja-autoihin eikä autovarikoihin pääomaa, vaan voi käyttää investointivarat muihin sijoituskohteisiin. Valtionrautateiden liittyminen yhteistariffiin oli parhaillaan suunnitteilla valtionrautateiden ja liikennelaitoksen kesken.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että sen vähemmistön mielestä kaupunginhallituksen olisi pitänyt esittää valtuuston päätettäväksi, että kaupungin edustajien tulee käynnistää pikaisesti neuvottelut eri osapuolten kanssa koko Helsingin julkisen joukkoliikenteen saamiseksi liikennelaitoksen toimesta hoidettavaksi ja ryhtyä toimenpiteisiin riittävän linja-autokaluston hankkimiseksi tämän julkisen joukkoliikenteen hoitamiseksi kaupungin omalla kalustolla. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.9. 528 §).

Toimenpiteisiin ryhtymisestä maksuttomaan joukkokuljetusliikenteeseen siirtymiseksi Helsingissä v. 1969 tekemässään aloitteessa totesivat vt Taipale ym. muun muassa, että Helsingissä on vuoden sisällä tehty merkittäviä liikennepoliittisia päätöksiä ja selvityksiä. Merkittävimpiä ovat olleet ns. suuri liikennetutkimus, päätös metron rakentamisesta sekä joukkokuljetusliikennetoimikunnan mietintö. Tärkeän lähtökohdan liikennepoliittisten ratkaisujen teolle muodostaisi perusteellinen tutkimus siitä, millaisia osa- ja kokonaisuuraamuksia olisi maksuttomaan joukkokuljetusliikenteeseen siirtymisellä. Aloitteentekijät ehdottivat, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta suorituttamaan mainitun tutkimuksen ja selvityksen.

1. Kaupunginvaltuusto

Liikennelaitoksen lautakunta totesi, että laitoksella ei ollut taloudellisia eikä henkilöresursseja tutkimuksen suorittamiseen, koska julkisen liikenteen yhteistyösopimuksen toteuttaminen vaatii laitoksen henkilökunnan täyden työpanoksen. Liikennelaitoksen kokonaiskustannukset v:n 1970 talousarvion mukaan olivat 105 575 000 mk, josta kaupungin tukiosuus oli 42 mmk. Laitoksen pääasiallisesti lipputuloilla katettavaksi jäi täten 63 575 000 mk. Jos tämä summa lisätään kaupungin verotuksella katettaviin menoihin, veroäyri nousisi 1.4 pennillä. Ilmaisliikenteen kustannukset tulisivat sen mukaan rasittamaan kutakin perhettä verojen muodossa vuosittain n. 500 mk:lla. Vuoden 1971 talousarvion mukaan yksityisille liikenteenharjoittajille maksettavat kustannukset mukaan lukien aiheuttaisi suunnitelman toteuttaminen 2 pennin lisäyksen veroäyriin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi yleismaailmallisen ilmiön autoistuvissa maissa olevan joukkokuljetusliikenteen osuuden suhteellinen aleneminen. Tämä on ollut ha-

vaittavissa myös Helsingissä. Lautakunta totesi, että ilmaiskuljetuksesta hyötyisivät myös varsin suuret ulkokuntalaisten määrät helsinkiläisten veronmaksajain kustannuksella. Lautakunta oli v. 1969 esittänyt kaupunginhallitukselle mm., että kulkumuodon valintaan vaikuttavien tekijöiden tutkimista varten laaditun tutkimusohjelman pohjalta ryhdyttäisiin sen suorittamisesta neuvottelemaan naapurikuntien ja valtion kanssa. Tutkimus esitettiin annettavaksi jonkin alaan hyvin perehtyneen insinööritoimiston tehtäväksi yhdessä jonkin yliopistollisen tutkimuslaitoksen kanssa. Aloitteessa mainitut kysymykset tulisi kytkeä tähän kulkutavan valintaa koskevaan tutkimusohjelmaan.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että em. tutkimusohjelma oli palautettu kaupunkisuunnitteluviraston tarkistettavaksi. Siinä yhteydessä voitaisiin aloitteessa esitetyt näkökohdat ottaa huomioon. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.9. 525 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Satamajärjestyksen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin satamajärjestyksen 17 §:ään lisättäväksi uuden 2. momentin, joka koski asunto-, ravintola-, korjaamo- tai muun sen kaltaisen aluksen sijoittamista laituriin. Päätös alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (24.11. 729 §).

Sataman liikennemaksutaksan korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että niitä sekä ulkomaan että kotimaan liikenteen rahamäärisiä liikennemaksuja, jotka olivat voimassa Suomen Satamaliiton v. 1961 antaman suosituksen mukaisista maksuista 20 %:lla korotettuina ja täysiksi penneiksi tasattuina sekä liiton v. 1969 suositteleman apuluettelon mukaisesti oikaistuna, korotetaan 10 %:lla.

Sisäasiainministeriö vahvisti päätöksen siten, että liikennemaksutaksan muutokset tulivat voimaan 1.4.1971 lukien (10.3. 187 §, 5.5. 289 §, kunn. as. kok. n:o 57).

Erinäiset kustannukset. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalaitoksen käyttämään v:n 1970 talousarvioon kalustoa varten merkitystä määrärahasta enintään 4 000 mk virkapukujen ja suojavaatetuksen hankkimiseen sekä varsinaisia palkkamenoja varten merkitystä määrärahasta enintään 6 500 mk tarve-rahamenoihin (10.2. 122, 121 §).

Laiturit, väylät, rautatiet ym. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään seuraavia määrärahoja: v:n 1968 talousarvion pääomamenoihin siltojen suunnitteluun merkitystä määrärahasta enintään